

Julie James AS/MS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref: MA/JJ/0994/23

Huw Irranca-Davies AS
Cadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru

11 Medi 2023

Annwyl Huw

Diolch am eich llythyr dyddiedig 27 Gorffennaf a'r cwestiynau a gyflwynwyd gan y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad mewn perthynas â Bil Seilwaith (Cymru). Mae'n bleser gennyf roi fy ymateb a nodir yn Atodiad A.

Hyderaf y bydd yr ymatebion yn Atodiad A yn ateb eich cwestiynau. Fodd bynnag, os bydd unrhyw gwestiynau pellach neu unrhyw feysydd sydd angen eu hegluro, byddaf yn fwy na pharod i ddarparu rhagor o wybodaeth yn ysgrifenedig.

Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at Gadeirydd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith er gybodaeth.

Yn gywir

Julie James AS/MS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Julie.James@llyw.cymru
Correspondence.Julie.James@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Atodiad A

Cwestiwn 1

A allwch chi ddarparu naratif sy'n esbonio'n fras sut y bydd y drefn cydsynio seilwaith newydd yn gweithio, gan nodi'r rhai sy'n chwarae rhan allweddol, y prosesau a'r cerrig milltir allweddol, ac ym mha fodd y mae'n wahanol i'r broses bresennol.

Mae Bil Seilwaith (Cymru) yn adeiladu ar weithdrefnau a sefydlwyd fel rhan o weithdrefn Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol yn Neddff Cynllunio Gwlad a Thref 1990 yng Nghymru a'r rhai yn Neddff Cynllunio 2008 ar gyfer Prosiectau Seilwaith o Arwyddocâd Cenedlaethol.

Mae'r crynodeb isod yn nodi sut y bydd y drefn cydsynio seilwaith newydd yn gweithio, gan nodi pob cam yn y broses.

Crynodeb o'r Drefn Cydsynio Seilwaith:

Gwasanaethau cyn ymgeisio

Bydd darpar geisyddion yn gallu ceisio gwasanaethau cyn ymgeisio gan Weinidogion Cymru a/neu'r awdurdod cynllunio lleol perthnasol. Mae hyn yn ddewisol ac nid yw'n ofyniad gorfodol.

Hysbysiad cyn ymgeisio

Bydd yn ofynnol i ddarpar geisyddion hysbysu Gweinidogion Cymru, awdurdodau lleol perthnasol a phersonau eraill a bennir mewn rheoliadau o'u bwriad i gyflwyno cais am gydsyniad seilwaith.

Ymgynghoriad cyn ymgeisio

Ar yr amod y derbynnir yr hysbysiad o'r bwriad i gyflwyno cais, bydd yn ofynnol i ddarpar geisyddion gynnal ymgynghoriad cyn ymgeisio am gyfnod penodedig o amser. Caiff y manylion penodol am ymgynghoreion, sut y bydd yn rhaid i ymgynghoriad gael ei gynnal, yr amserlen a sut y bydd yn rhaid i ddatblygiad arfaethedig gael ei gyhoeddi, eu cadw'n ôl ar gyfer is-ddeddfwriaeth.

Cyflwyno cais am gydsyniad seilwaith

Yn dilyn y cyfnod ymgynghori cyn ymgeisio, gellir cyflwyno cais am gydsyniad seilwaith i Weinidogion Cymru. Bydd is-ddeddfwriaeth yn nodi materion megis ffurf a chynnwys y cais, y broses o'i gyflwyno a'r broses ddilysu. Bydd hefyd yn ofynnol i adroddiad ymgynghori cyn ymgeisio gael ei gyflwyno gyda cheisiadau, y bydd yn rhaid iddo gynnwys yr holl sylwadau a gafwyd o'r ymgynghoriad a manylion sut mae'r sylwadau hyn wedi'u hystyried ac unrhyw newidiadau a wnaed i'r cais.

Hysbysiad am geisiadau a dderbynnir a gofynion cyhoeddusrwydd

Pan fydd Gweinidogion Cymru wedi derbyn cais fel un dilys, byddant yn hysbysu awdurdodau rhagnodedig yn ysgrifenedig gyda gofynion eraill o ran cyhoeddusrwydd a hysbysu yn cael eu cadw'n ôl ar gyfer is-ddeddfwriaeth. Rhagwelwn y bydd hyn yn cynnwys dulliau megis cyhoeddi mewn papurau newydd / cyfnodolion perthnasol ac arddangos hysbysiadau safle.

Os bydd awdurdod cynllunio lleol yn cael hysbysiad o'r fath, bydd yn ofynnol iddo gyflwyno adroddiad ar yr effaith leol i Weinidogion Cymru. Yn yr un modd, os bydd cais yn cynnwys darpariaeth ar gyfer trwydded forol dybiedig, bydd yn ofynnol i Cyfoeth Naturiol Cymru gyflwyno adroddiad effaith ar y môr.

Ymgynghorir ag awdurdodau cyhoeddus penodol hefyd a bydd yn ofynnol iddynt ddarparu ymateb amserol o sylwedd. Caiff manylion yr hyn y mae'n rhaid i adroddiad o sylwedd ei gynnwys ac erbyn pryd y mae'n rhaid ei ddarparu, eu rhagnodi mewn is-ddeddfwriaeth.

Archwilio

Bydd Gweinidogion Cymru yn penodi person neu banel o bersonau i archwilio cais; yr 'awdurdod archwilio'. Bydd yr awdurdod archwilio yn pennu gweithdrefn archwiliad, a all fod yn sylwadau ysgrifenedig, yn wrandawriad, yn ymchwiliad neu'n gyfuniad o'r dulliau hyn. Fodd bynnag, os na cheir unrhyw wrthwynebiadau cyn yr archwiliad, caiff yr awdurdod archwilio fynd yn syth i'r cam gwneud penderfyniad.

Caiff awdurdodau archwilio neu Weinidogion Cymru hefyd benodi aseswyr neu fargyfreithiwr neu gyfreithiwr i roi cyngor a chymorth cyfreithiol yn ystod archwiliad.

Penderfynu ar geisiadau

Ar ôl iddo gael ei archwilio, bydd naill ai'r awdurdod archwilio neu Weinidogion Cymru yn penderfynu ar y cais. Bydd is-ddeddfwriaeth yn nodi pwy fydd yr awdurdod penderfynu, yn seiliedig ar fathau o geisiadau. Gwneir penderfyniadau yn unol â pholisi a nodwyd a byddant yn ystyried materion ychwanegol a nodwyd.

Rhaid i benderfyniadau gael eu gwneud o fewn 52 wythnos i dderbyn cais fel un dilys, er y caiff Gweinidogion Cymru ymestyn y cyfnod hwn drwy gyfarwyddyd. At hynny, caiff is-ddeddfwriaeth ddiwygio'r cyfnod rhagnodedig, er enghraifft, er mwyn lleihau'r cyfnod o amser a ganiateir ar gyfer gorchmynion sy'n llai cymhleth ac nad oes angen offeryn statudol arnynt. Gellir gwneud gorchmynion cydsyniad seilwaith gan ddefnyddio Offeryn Statudol, os bydd yn cynnwys darpariaethau penodol.

Ar ôl rhoi cydsyniad

Os bydd gorchmyn cydsyniad seilwaith wedi'i roi, mae'r Bil yn darparu ar gyfer diwygio neu ddiddymu'r cydsyniadau hyn.

Cymharu'r broses newydd â chyfundrefnau cydsynio presennol

Mae'r tabl isod yn nodi pob cam allweddol yn y broses o wneud cais am gydsyniad seilwaith, fel y'i nodwyd uchod Cymharwyd pob cam allweddol â phrosesau cydsynio a ddefnyddir ar hyn o bryd gan Weinidogion Cymru, y gyfundrefn Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol gan gynnwys Rheoliadau Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (Cymru) 2016, cydsyniadau o dan Ddeddf Trydan 1989, Gorchmynion Adolygu Harbwr a gorchmynion o dan Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992.

Nodwyd hefyd y rhanddeiliaid perthnasol ar gyfer pob cam.

Cam allweddol yn y broses newydd	Rhanddeiliaid yn y broses newydd	Cymharu'r cam â phrosesau cydsynio presennol
Gwasanaethau cyn ymgeisio	<ul style="list-style-type: none"> • ACLI • Ceisydd • Gweinidogion Cymru 	<p><i>Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol</i> – rheol.6 – 9 (Rheoliadau Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol) Cais am wasanaethau cyn ymgeisio</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwasanaethau cyn ymgeisio gan yr ACLI neu Weinidogion Cymru
		<p><i>Deddf Trydan</i> – Heb eu nodi mewn deddfwriaeth</p>
		<p>Gorchmynion Adolygu Harbwr Heb eu nodi mewn deddfwriaeth</p>
		<p><i>Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992</i> – Heb eu nodi mewn deddfwriaeth</p>
Hysbysiad	<ul style="list-style-type: none"> • ACLI • Ceisydd • Gweinidogion Cymru 	<p><i>Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol</i> – erth.5 – 6 Gorchymyn Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (Gweithdrefn) (Cymru) 2016</p> <p>Hysbysiad o ddatblygiad arfaethedig</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hysbysiad derbyn gan Weinidogion Cymru i'r ACLI a'r ceisydd • Mae gan y ceisydd 12 mis i gyflwyno cais

		<p>Deddf Trydan – Heb eu nodi mewn deddfwriaeth</p>
		<p>Gorchmynion Adolygu Harbwr - Atodlen 3 i Ddeddf Harbyrau 1964</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rhaid i geisyddion gyflwyno hysbysiad o fwriad i wneud cais i'r Ysgrifennydd Gwladol • Rhaid i'r Ysgrifennydd Gwladol sy'n cael yr hysbysiad benderfynu a oes angen cynnal asesiad o'r effaith amgylcheddol ar gyfer y prosiect
		<p>Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992 – rheol 5 Rheolau Trafnidiaeth a Gweithfeydd (Gweithdrefn Geisiadau a Gwrthwynebiadau) (Cymru a Lloegr) 2006</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rhaid i geisyddion anfon gorchymyn drafft o fewn 28 diwrnod cyn y cais
<p>Ymgynghoriad Cyn Ymgeisio</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ACLI • Ceisydd • Ymgynghoreion Statudol • Unrhyw berson arall sydd am gyflwyno sylw • Gweinidogion Cymru 	<p>Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol – erthyglau 7- 11 Gorchymyn Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (Gweithdrefn) (Cymru) 2016 Gofyniad i gynnal ymgynghoriad cyn ymgeisio</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyhoeddusrwydd ac ymgynghori cyn gwneud cais am ganiatâd cynllunio • Dyletswydd ymgynghoreion arbenigol i ymateb • Adroddiadau ymgynghori cyn ymgeisio <p>Deddf Trydan – Heb eu nodi mewn deddfwriaeth</p> <p>Gorchmynion Adolygu Harbwr Heb eu nodi mewn deddfwriaeth</p>

		<p>Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992 – Heb eu nodi mewn deddfwriaeth</p>
Cais	<ul style="list-style-type: none"> • Ceisydd • Penderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru (PEDW) • Gweinidogion Cymru 	<p>Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol – erthyglau 12- 14 Gorchymyn Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (Gweithdrefn) (Cymru) 2016 Ceisiadau</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gofynion cyffredinol • Datganiad Dylunio a Mynediad
		<p>Deddf Trydan - Atodlen 8 i Ddeddf Trydan 1989</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manylion y tir yn y cais • Manylion llinell, hyd a foltedd nominal yn achos llinell drydan
		<p>Gorchmynion Adolygu Harbwr - Atodlen 3 i Ddeddf Harbyrau 1964</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manylion y broses gwneud cais a phaddogfennau y mae'n rhaid eu hanfon gyda'r cais
		<p>Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992 – rheol 9 o Reolau Trafnidiaeth a Gweithfeydd (Gweithdrefn Geisiadau a Gwrthwynebiadau) (Cymru a Lloegr) 2006</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwneir y cais yn ysgrifenedig i'r Ysgrifennydd Gwladol, gan gynnwys yr wybodaeth ofynnol.
Derbyn y Cais	<ul style="list-style-type: none"> • Ceisydd • Penderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru (PEDW) • Gweinidogion Cymru 	<p>Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol – erthyglau 15- 17 Gorchymyn Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (Gweithdrefn) (Cymru) 2016 Derbyn Ceisiadau</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hysbysiad derbyn • Hysbysiad os nad yw'n gais dilys • Amserlenni perthnasol

		<p>Deddf Trydan – Heb eu nodi mewn deddfwriaeth</p> <hr/> <p>Gorchmynion Adolygu Harbwr – Atodlen 3 i Ddeddf Harbyrau 1964</p> <p>Dim hysbysiad ffurfiol o ‘dderbyn’ y cais, er na chaiff y cais ei ystyried oni fydd ffioedd wedi’u talu a’i fod yn cydymffurfio â’r gofynion a nodir yn y Ddeddf.</p> <hr/> <p>Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992 – Heb eu nodi mewn deddfwriaeth</p>
Cyhoeddusrwydd	<ul style="list-style-type: none"> • Ceisydd • ACLI • Penderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru (PEDW) • Gweinidogion Cymru 	<p>Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol – erthyglau 18- 19 Gorchymyn Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (Gweithdrefn) (Cymru) 2016 Cyhoeddusrwydd i geisiadau am ganiatâd cynllunio</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rhaid i Weinidogion Cymru roi cyhoeddusrwydd i gais • Rhaid i’r ACLI arddangos hysbysiad safle <hr/> <p>Deddf Trydan – Rheoliadau 4-9 Reoliadau Trydan (Ceisiadau am Ganiatâd) 1990 a wnaed o dan a.36(8) Atodlen 8 i Ddeddf Trydan 1989</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyhoeddir hysbysiad mewn papur lleol, fe’i cyflwynir i Cyfoeth Naturiol Cymru os yw’n ymwneud â SoDdGA, unrhyw berson arall a nodir gan yr Ysgrifennydd Gwladol • Hysbysiad i’r ACLI yn achos llinellau trydan • Dylai gwrthwynebiadau ddod i law o fewn y terfyn amser a nodwyd • Mae’n gymwys i ddatblygiadau ar y môr ac ar y tir

		<p>Gorchmynion Adolygu Harbwr - Atodlen 3 i Ddeddf Harbyrau 1964</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rhaid i'r ceisydd gyhoeddi hysbysiadau yn y London Gazette ac mewn ffyrdd eraill a gyfarwyddir gan yr Ysgrifennydd Gwladol • Cyfle i gyflwyno sylwadau o fewn 42 diwrnod i'r dyddiad y mae'r hysbysiad yn ymddangos gyntaf mewn papur lleol. <p>Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992 – rheolau 13-16 Rheolau Trafnidiaeth a Gweithfeydd (Gweithdrefn Geisiadau a Gwrthwynebiadau) (Cymru a Lloegr) 2006</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyflwynir hysbysiadau i bob ACLI perthnasol, yr awdurdod arfordirol, cyhoeddir hysbysiad mewn papur newydd • Caiff yr Ysgrifennydd Gwladol gyfarwyddo'r ceisydd i sicrhau bod aelodau'r cyhoedd yn cael eu hysbysu
Ymgynghoriad	<ul style="list-style-type: none"> • ACLI • Ceisydd • Ymgynghoreion Statudol • Unrhyw berson arall sydd am gyflwyno sylw • Gweinidogion Cymru 	<p>Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol – erthyglau 22- 23 Gorchymyn Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (Gweithdrefn) (Cymru) 2016 Dyletswydd i ymgynghori cyn rhoi caniatâd cynllunio</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ymgynghori ag ymgynghoreion arbenigol • Dyletswydd i ymateb <p>Deddf Trydan – Heb eu nodi mewn deddfwriaeth</p> <p>Gorchmynion Adolygu Harbwr - Atodlen 3 i Ddeddf Harbyrau 1964</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rhaid i'r Ysgrifennydd Gwladol ymgynghori ag unrhyw gyrff sy'n debygol o fod â diddordeb yn y prosiect

		<p>Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992 – Heb eu nodi mewn deddfwriaeth</p>
Adroddiadau ar yr Effaith	<ul style="list-style-type: none"> • Ceisydd • ACLI • Penderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru (PEDW) • Cyfoeth Naturiol Cymru • Gweinidogion Cymru 	<p>Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol – erthyglau 25- 26 Gorchymyn Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (Gweithdrefn) (Cymru) 2016 Adroddiadau ar yr Effaith Leol</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'n ofynnol mewn perthynas â cheisiadau • Rhaid iddo gynnwys gwybodaeth ragnodedig
		<p>Deddf Trydan – Heb eu nodi mewn deddfwriaeth</p>
		<p>Gorchmynion Adolygu Harbwr Heb eu nodi mewn deddfwriaeth</p>
		<p>Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992 – Heb eu nodi mewn deddfwriaeth</p>
Archwilio	<ul style="list-style-type: none"> • Ceisydd • ACLI • Penderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru (PEDW) • Unrhyw ymgylchreion statudol perthnasol • Gweinidogion Cymru 	<p>Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol - rheoliadau 28-31 (Rheoliadau Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol) Penderfynu ar weithdrefn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Penodir person a hysbysir y ceisydd/ACLI • Penderfynir ar y weithdrefn
		<p>Deddf Trydan – Atodlen 8 i Ddeddf Trydan 1989</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manylion ynglŷn â phryd y byddai ymchwiliad yn cael ei gynnal
		<p>Gorchmynion Adolygu Harbwr - Atodlen 3 i Ddeddf Harbyrau 1964</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Mae'n nodi'r paramedrau ar gyfer y broses archwilio ac a gaiff ymchwiliad ei gynnal.
		<p><i>Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992</i> –a.11 o Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992 rheolau 21-25 o Reolau Trafnidiaeth a Gweithfeydd (Gweithdrefn Geisiadau a Gwrthwynebiadau) (Cymru a Lloegr) 2006</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caiff yr Ysgrifennydd Gwladol achosi i ymchwiliad cyhoeddus gael ei gynnal at ddibenion cais • Manylion yr archwiliad
Penderfyniad	<ul style="list-style-type: none"> • Ceisydd • ACLI • Gweinidogion Cymru 	<p><i>Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol</i> – rheoliadau 35-36 (Rheoliadau 2016) erthyglau 28-31 Gorchymyn Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (Gweithdrefn) (Cymru) 2016 Penderfyniad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sylwadau i'w hystyried <p><i>Deddf Trydan</i> – a.36 o Ddeddf Trydan 1989</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cydsyniadau ac amodau <p><i>Gorchymynion Adolygu Harbwr</i> - Atodlen 3 i Ddeddf Harbyrau 1964</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ystyriaethau wrth wneud penderfyniad. • Manylion ystyriaethau yn y gorchymyn <p><i>Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992</i> –adrannau 13-14 o Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn penderfynu a ddylai ddyfarnu bod gorchymyn yn cael ei wneud neu beidio â gwneud gorchymyn

Ar ôl y penderfyniad	<ul style="list-style-type: none"> • Ceisydd • Awdurdod Cynllunio Lleol • Gweinidogion Cymru 	<p><i>Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol</i> – rheoliad 37 (Rheoliadau Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Y weithdrefn ar ôl i benderfyniad gael ei ddiddymu
		<p><i>Deddf Trydan</i> – a.36C o Ddeddf Trydan 1989</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gellir amrywio neu ddirymu cydsyniadau ar gyfer llinellau trydan • Amrywio cydsyniadau
		<p>Gorchmynion Adolygu Harbwr Heb eu nodi mewn deddfwriaeth</p>
		<p><i>Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992</i> – Heb eu nodi mewn deddfwriaeth</p>

Fel y dengys y tabl, nid yw llawer o'r prosesau cydsynio presennol yn cynnwys y gofyniad i gynnal ymgynghoriad cyn ymgeisio nac ymgynghoriad ffurfiol ar ôl i gais gael ei gyflwyno. Felly, nid yw'r cyfundrefnau hyn yn cynnwys y gofyniad i ymgysylltu â'r gymuned mewn modd priodol drwy gydol y broses gydsynio. Gan fod prosesau cydsynio yn dameidiog rhwng cyfundrefnau gwahanol, mae hyn yn peri dryswch i'r cyhoedd sy'n cymryd rhan yn y prosesau ac nid oes unrhyw effeithlonrwydd gweinyddol i ddatblygwyr na phenderfynwyr.

At hynny, gan fod prosesau cydsynio yn rhychwantu sawl cyfundrefn, na chaiff llawer ohonynt eu hategu gan bolisi/polisiâu penodol, mae gan ddatblygwyr lai o sicrwydd ynglŷn â'u gobaith o lwyddo. Felly, mae'r Bil yn darparu fframwaith polisi clir ar gyfer penderfynu ar geisiadau am gydsyniad seilwaith.

Cwestiwn 2

Yn ôl y Memorandwm Esboniadol, ym mharagraff 3.9, “mae'r gwahaniaethau rhwng cyfundrefnau [cydsynio seilwaith] wedi parhau ac ehangu ymhellach yn sgil datganoli seilwaith ynni o dan Ddeddf Cymru 2017”. A wnewch chi roi mwy o eglurder, ac esboniad am y gwahaniaethau hyn.

Bwriedir i'r broses cydsynio seilwaith arfaethedig ddisodli sawl cyfundrefn gydsynio bresennol ar y tir ac yn rhanbarth y glannau yn sgil gweithredu Deddf Cymru 2017. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990;

- Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992;
- Deddf Trydan 1989;
- Deddf Priffyrdd 1980;
- Deddf Harbyrau 1964.

Mae pob un o'r cyfundrefnau hyn yn nodi eu prosesau a'u gweithdrefnau eu hunain ar gyfer y ffordd y rhoddir y caniatadau, y cydsyniadau a'r gorchmynion perthnasol ac ati, y mae ganddynt nifer o wahaniaethau. Mae rhai enghreifftiau o'r rhain yn cynnwys y canlynol ond nid ydynt yn gyfyngedig iddynt:

- Mae proses Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol yn nodi proses cyn ymgeisio clir a chyson er mwyn helpu i gynnwys rhanddeiliaid a chymunedau cyn gynted â phosibl. Nid oes gan y cyfundrefnau eraill a nodwyd uchod broses cyn ymgeisio ffurfiol.
- Ceir gofynion gwahanol o ran cyhoeddusrwydd a hysbysu, megis y gofyniad i arddangos hysbysiadau safle, nad yw rhai cyfundrefnau cydsynio yn gofyn amdano (er enghraifft, Deddf Harbyrau 1964).
- Ceir gofynion gwahanol o ran y math o wybodaeth y mae'n rhaid ei chyflwyno gyda chais.
- Ymdrinnir â materion a gwrthwynebiadau/sylwadau penodol drwy archwiliad fel rhan o broses Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol y gellir ei gynnal drwy sylwadau ysgrifenedig, gwrandawriad, ymchwiliad neu unrhyw gyfuniad o'r gweithdrefnau hyn. Ar y llaw arall, mae'n bosibl mai dim ond materion sydd i'w gwrando gan ymchwiliad a gaiff eu hystyried gan y cyfundrefnau cydsynion eraill.
- Nid yw rhai cyfundrefnau yn darparu ar gyfer caffael tir yn orfodol na rhoi fforddfreintiau dros dir tra bod cyfundrefnau eraill yn gwneud hynny.
- Mae gan y cyfundrefnau gwahanol systemau gorfodi gwahanol hefyd.

Mae'r tabl sydd wedi'i gynnwys fel rhan o'r ymateb i gwestiwn 1 yn rhoi manylion pellach am y gwahaniaethau rhwng y gwahanol gyfundrefnau cydsynio.

Cwestiwn 3

Mae'r Memorandwm Esboniadol, ym mharagraff 3.19, yn nodi y byddai cael proses gydsynio unedig "yn galluogi Gweinidogion Cymru i gynnwys cydsyniadau eraill ac awdurdodiadau sy'n ofynnol mewn dull 'siop un stop'". A allwch chi egluro ymhellach beth yw ystyr hyn, a rhoi esboniad ychwanegol.

Ar gyfer prosiectau seilwaith mawr, yn aml mae angen cydsyniadau, trwyddedau neu awdurdodiadau pellach o dan gyfundrefnau gwahanol i'r un a fyddai'n rhoi cydsyniad, er mwyn rhoi cynllun ar waith, Mae enghreifftiau yn cynnwys trwyddedau morol, caffael tir yn orfodol, cydsyniad adeilad rhestredig a diddymu hawliau a ddelir dros dir.

Gall hyn arwain at ddyblygu gwaith a gweithdrefnau a gall gynyddu costau ceisiadau yn sylweddol. Gall hefyd fod yn rhwystr i gyflwyno cynigion a pheri rhwystredigaeth a drwschwch i'r rhai sy'n cymryd rhan yn y broses.

Nod y broses cydsynio seilwaith arfaethedig yw cyflwyno 'siop un stop' ar gyfer prosiectau seilwaith. Bydd hyn yn ei gwneud yn bosibl i awdurdodiadau neu drwyddedau eraill sydd eu hangen ar gyfer y datblygiad gael eu hystyried ar yr un pryd a bod yn rhan o'r un cydsyniad. Bydd hyn yn sicrhau proses gyson sy'n effeithlon yn weinyddol ar gyfer penderfynu ar seilwaith ynni, gwastraff, dŵr a thrafnidiaeth mawr yng Nghymru.

At hynny, ceir mathau penodol o ddatblygiadau sydd wedi'u lleoli yn yr ardaloedd ar y tir ac ar y môr (megis môr-lynnoedd llanw ac addasiadau i harbyrau) ac maent yn ddarostyngedig i awdurdodaethau gwahanol. Byddai cael proses gydsynio unedig yn galluogi Gweinidogion Cymru i gynnwys cydsyniadau eraill ac awdurdodiadau sy'n ofynnol er mwyn hwyluso gwaith datblygu mewn dull 'siop un stop'.

Mae adran 60 o'r Bil yn nodi'r hyn y gellir ei gynnwys mewn gorchymyn cydsyniad seilwaith, gyda darpariaeth sy'n ymwneud â gwaith datblygu neu faterion sy'n atodol i waith datblygu yn cael ei (eu) nodi yn Atodlen 1. Ystyrir bod y rhestr sydd wedi'i llunio yn un gynhwysfawr ar hyn o bryd.

Yn yr un modd, mae adran 81 o'r Bil yn darparu ar gyfer dileu gofynion cydsynio a'u tybio yn lle hynny. Mae hyn yn ei gwneud yn bosibl i awdurdodiadau, caniatadau a chydsyniadau gael eu tybio heb ganiatâd yr awdurdod perthnasol a fyddai'n eu rhoi fel arfer. Bwriedir i'r manylion penodol gael eu nodi mewn is-ddeddfwriaeth ond gallai enghraifft gynnwys diddymu unrhyw ofyniad o dan Reoliadau Perthi 2017.

Cwestiwn 4

A wnewch chi gadarnhau nifer yr holl bwerau dirprwyedig yn y Bil, a'u dadansoddiad, fesul math, gan gynnwys pwerau gwneud rheoliadau (gan gynnwys a yw pŵer yn bŵer Harri VIII), pwerau gwneud cyfarwyddydau a phwerau gwneud gorchmynion, a'r weithdrefn graffu sydd ynghlwm wrth bob un.

Mae Tabl 1 yn rhestru pwerau gwneud rheoliadau yn y Bil.

Pŵer gwneud rheoliadau	A yw'n bŵer Harri VIII? Ydy/Nac ydy	Gweithdrefn
Adran 17(1)(a)	Ydy	Cadarnhaol drafft
Adran 17(1)(a)	Ydy	Cadarnhaol drafft
Adran 21(1)(a)	Ydy	Cadarnhaol drafft
Adran 21(1)(b)	Ydy	Cadarnhaol drafft
Adran 22(2)(c)	Nac ydy	Cadarnhaol drafft

Pŵer gwneud rheoliadau	A yw'n bŵer Harri VIII? Ydy/Nac ydy	Gweithdrefn
Adran 26	Nac ydy	Negyddol
Adran 27(1)	Nac ydy	Negyddol
Adran 28(5)	Nac ydy	Negyddol
Adran 29(1)(d)	Nac ydy	Negyddol
Adran 29(2) a (3)	Nac ydy	Negyddol
Adran 29(5)	Nac ydy	Negyddol
Adran 30(2) a (3)	Nac ydy	Negyddol
Adran 31(4)	Nac ydy	Negyddol
Adran 31(5)	Nac ydy	Negyddol
Adran 33(2)(c)	Nac ydy	Negyddol
Adran 33(3)	Nac ydy	Negyddol
Adran 33(5)	Nac ydy	Negyddol
Adran 34	Nac ydy	Negyddol
Adran 35(4)(b)	Nac ydy	Negyddol
Adran 36(4)(b)	Nac ydy	Negyddol
Adran 37(2) a (3)	Nac ydy	Negyddol
Adran 38	Nac ydy	Negyddol
Adran 39(5) a (6)	Nac ydy	Negyddol
Adran 41(3)	Nac ydy	Negyddol
Adran 41(5)	Nac ydy	Negyddol
Adran 42	Nac ydy	Negyddol
Adran 43	Nac ydy	Negyddol
Adran 45(6)	Nac ydy	Negyddol
Adran 52(1)	Nac ydy	Negyddol

Pŵer gwneud rheoliadau	A yw'n bŵer Harri VIII? Ydy/Nac ydy	Gweithdrefn
Adran 53(4)	Nac ydy	Negyddol
Adran 54(d)	Nac ydy	Negyddol
Adran 55	Nac ydy	Negyddol
Adran 56(4)	Nac ydy	Negyddol
Adran 56(6)	Ydy	Negyddol
Adran 57(6)	Nac ydy	Negyddol
Adran 59(3)	Nac ydy	Negyddol
Adran 60(5)	Ydy	Cadarnhaol drafft
Adran 62(4)	Nac ydy	Negyddol
Adran 69(1) a (2)	Nac ydy	Negyddol
Adran 81(1)	Nac ydy	Negyddol
Adran 81(2), (3) a (4)	Nac ydy	Negyddol
Adran 85	Nac ydy	Negyddol
Adran 88(1), (3) (5) a 6	Nac ydy	Negyddol
Adran 91(1)(a)	Nac ydy	Negyddol
Adran 91(3)	Nac ydy	Negyddol
Adran 92(2)	Nac ydy	Negyddol
Adran 93(7)(b)	Nac ydy	Negyddol
Adran 110(8)	Nac ydy	Negyddol
Adran 115(1)	Nac ydy	Negyddol
Adran 121	Nac ydy	Cadarnhaol drafft
Adran 125(6) a (7)	Nac ydy	Negyddol
Adran 126	Nac ydy	Negyddol
Adran 127	Nac ydy	Negyddol
Adran 128	Ydy	Cadarnhaol drafft
Adran 129(2)	Ydy	Negyddol
Adran 133(2)(e)	Nac ydy	Negyddol
Adran 141(2)	Ydy	Cadarnhaol drafft
Paragraff 1(3) o Atodlen 2	Nac ydy	Negyddol
Paragraff 2(1) o Atodlen 2	Nac ydy	Cadarnhaol drafft

Mae adran 141 (2) wedi'i rhestru'n anghywir yn y Memorandwm Esboniadol Asesiad Effaith Rheoleiddiol (EMRIA) fel gweithdrefn negyddol. Caiff hyn ei gywiro yn yr EMRIA ar y cyfle nesaf.

Mae Tabl 2 yn rhestru'r pwerau gwneud cyfarwyddydau yn y Bil.

Pŵer i wneud cyfarwyddydau	A yw'n bŵer Harri VIII? Ydy/Nac ydy	Gweithdrefn
Adran 22(1)	Nac ydy	Dim gweithdrefn
Adran 23(1)	Nac ydy	Dim gweithdrefn
Adran 24(1)	Ydy	Dim gweithdrefn
Adran 33(9)	Nac ydy	Dim gweithdrefn
Adran 36(2)	Nac ydy	Dim gweithdrefn
Adran 45(2)	Nac ydy	Dim gweithdrefn
Adran 46(2)	Nac ydy	Dim gweithdrefn
Adran 50(1)	Nac ydy	Dim gweithdrefn
Adran 52(4)	Nac ydy	Dim gweithdrefn
Adran 56(2)	Ydy	Dim gweithdrefn
Adran 70(5)	Nac ydy	Dim gweithdrefn
Adran 127(1)	Nac ydy	Dim gweithdrefn
Adran 128(1)	Ydy	Dim gweithdrefn
Atodlen 2 – Paragraff 7(1)(c)	Nac ydy	Dim gweithdrefn

Mae Tabl 3 yn rhestru pwerau gwneud gorchmynion sydd wedi'u cynnwys yn y Bil.

Pwerau gwneud gorchmynion	A yw'n bŵer Harri VIII? Ydy/Nac ydy	Gweithdrefn
Adran 51(2)	Nac ydy	Dim gweithdrefn
Adran 57	Nac ydy	Dim gweithdrefn
Adran 60(6)	Ydy	Dim gweithdrefn
	Nac ydy	
Adran 84	Nac ydy	Dim gweithdrefn ar gyfer cydsyniad seilwaith ar ffurf gorchmyn cyffredin. Os yw'r cydsyniad seilwaith yn Offeryn Statudol, fe'i gosodir gerbron y Senedd ynghyd â'r fersiwn ddiweddaraf o unrhyw gynllun a'r datganiad o

		resymau dros roi'r gorchymyn
Adran 87	Ydy	Dim gweithdrefn
Adran 111	Nac ydy	Cais i'r Llys Ynadon
Adran 143(2) a (3)	Nac ydy	Dim Gweithdrefn

Cwestiwn 5

Yn y Memorandwm Esboniadol, mae'r rheoliadau sydd angen iddynt gyflwyno, neu ddarparu ar gyfer "manyllion sylweddol" yn cael eu defnyddio fel cyfiawnhad dros ddefnyddio'r weithdrefn negyddol mewn perthynas â nifer o bwerau dirprwyedig yn y Bil. Mae'r rhain yn cynnwys adrannau 27(1), 31(4), 33(3), 34, 53(4), 55, 126, a 129(2). Rhoddir esboniad tebyg am y pŵer i wneud rheoliadau yn adran 128 o'r Bil sy'n ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol. A wnewch chi roi rhagor o eglurder ac eglurhad o ran sut mae'r angen i gyflwyno neu ddarparu ar gyfer "manyllion sylweddol" yn berthnasol i'r dewis o weithdrefn ym mhob un o'r darpariaethau hyn?

Bydd y weithdrefn ar gyfer gwneud cais am gydsyniad seilwaith wedi'i nodi mewn rheoliadau, oherwydd lefel y manylder fydd ei hangen. Bydd rheoliadau yn ymwneud â chynnwys, ffurf, amserlenni a manylebau tebyg eraill y weithdrefn gwneud cais yn adrannau 27(1), 31(4), 33(3), 34, 53(4), 55, 126, a 129(2).

Ystyrir bod y weithdrefn negyddol yn briodol ar gyfer yr adrannau hyn, am eu bod yn ymwneud ag elfennau gweithdrefnol a thechnegol o'r prosesau ar gyfer gwneud ceisiadau am gydsyniadau seilwaith a phenderfynu arnynt, y bydd angen ymgynghori ag amrywiaeth eang o randdeiliaid yn eu cylch. Mae a wnelo adran 33(3), er enghraifft, â'r ffordd y rhoddir cyhoeddusrwydd i gais.

Mae defnyddio'r weithdrefn negyddol ar gyfer y rheoliadau hyn hefyd yn rhoi hyblygrwydd a'r cyfle i ymateb i newidiadau yn amserol er mwyn sicrhau bod y system cydsynio yn cael ei ddiweddarau'n rheolaidd. Er enghraifft, efallai y caiff y ffordd y cyhoeddir hysbysiadau ei diwygio er mwyn ystyried technoleg trafndiaeth.

Mae adran 128 o'r Bil yn nodi'r pŵer gwneud rheoliadau i Weinidogion Cymru ddatgymhwysu gofynion penodol o ran gwneud cais am gydsyniad seilwaith. Yn wahanol i'r adrannau y cyfeiriwyd atynt uchod, gallai'r materion hyn gael effaith sylweddol ar y broses cydsynio seilwaith gyfan. Felly, ystyrir ei bod yn briodol bod y Senedd yn craffu ar y manyllion sylweddol sy'n ofynnol o dan y rheoliadau hyn ac, am y rheswm hwn, mae'r rheoliadau hyn yn dilyn y weithdrefn gadarnhaol ddrafft.

Cwestiwn 6

Yn y Memorandwm Esboniadol, defnyddir y gallu i "ddeddfu'n gyflym" fel cyfiawnhad dros ddefnyddio'r weithdrefn negyddol mewn perthynas â nifer o bwerau dirprwyedig yn y Bil. Mae'r rhain yn cynnwys adrannau 26, 27(1), 28(5), 29(1)(d), 30(2) a (3), 31(4), 31(5), 33(2)(c), 33(3), 33(5), 35(4)(b), 36(4)(b), 37(2) a (41), 3(5), 37(2) a (41), 3(5), 37(2) a (34), 52(1), 53(4), 54(d), 55, 56(4) a (6), 57(6), 59(3), 62(4), 69(1) a (2), 81(1), 81(4), 85, 88(1) i (3) a (5) i (7), 9(1), 85, 88(1) i (3) a

(5) i (7), 9(1), 9 1(1) a (5) i (7), 9 1(1), 9 1(1), 5(1), 125(6) a (7), 126(1), (3) a (4), 127(2)(c), 127(3) a (4), 133(2)(e), a 141. Sut mae'r angen i weithredu'n "gyflym" yn berthnasol i'r dewis o weithdrefn ym mhob un o'r darpariaethau hyn?

Rwyf wedi grwpio'r ymatebion i'r cwestiwn hwn yn ôl Rhannau perthnasol yn y Bil a, lle y bo'n briodol, yn ôl pwnc ym mhob Rhan.

Yn gyffredinol, mae'r weithdrefn negyddol a'r gallu i ddeddfu'n gyflym yn briodol er mwyn rhoi digon o hyblygrwydd i'r Bil a'r ffordd y bwriedir iddo weithredu. Byddai'r gallu i ddeddfu'n gyflym er mwyn diwygio rheoliadau hefyd yn helpu i sicrhau y gellir ymdrin ag unrhyw ddiwygiadau sydd eu hangen i'r cyfundrefnau cydsynio seilwaith presennol mewn modd amserol. Wrth ddewis y weithdrefn negyddol, dim ond un o'n hystyriaethau yw'r gallu i ddeddfu'n gyflym. Mae ffactorau eraill, megis y ffaith bod y pwnc yn un technegol neu'n un sy'n cynnwys manion, hefyd yn berthnasol i'r enghreifftiau isod.

Rhan 2 o'r Bil – Adran 26

Mae adran 2 o'r Bil yn nodi'r gofyniad am gydsyniad seilwaith. Mae adran 26 yn gwneud darpariaethau ynghylch materion gweithdrefnol mewn cysylltiad â phwerau i wneud cyfarwyddydau o dan adrannau 22, 23 a 24.

Caiff y rheoliadau nodi terfynau amser i Weinidogion Cymru wneud penderfyniad ynghylch a yw prosiect yn brosiect seilwaith arwyddocaol, yn dilyn cais am gyfarwyddyd a chânt hefyd nodi'r wybodaeth y mae'n ofynnol ei chyflwyno gyda chais. Efallai y bydd newidiadau i reoliadau diogelu data, er enghraifft, yn gofyn am newid y wybodaeth sydd ei hangen mewn cais o'r fath. Felly, byddai'r gallu i weithredu'n gyflym er mwyn diwygio rheoliadau yn briodol, er mwyn sicrhau bod y broses yn aros yn gyfredol. Felly, mae Gweinidogion Cymru yn cadw'r effeithlonrwydd i ymateb yn gyflym i newidiadau ac atgyfnerthu'r Bil.

Rhan 3 o'r Bil – Adrannau 27(1), 28(5), 29(1)(d), 30(2) a (3), 31(4), 31(5) 33(2)(c), 33(3), 33(5), 35(4)(b), 36(4)(b), 37(2) a (3), a 38

Mae rhan 3 o'r Bil yn nodi'r broses ar gyfer gwneud cais am gydsyniad seilwaith. Mae a wnelo pwerau gwneud rheoliadau â gwasanaethau cyn ymgeisio, hysbysu, ymgynghori cyn ymgeisio a chyhoeddusrwydd, cyflwyno cais, hysbysiad derbyn a hysbysiadau am bersonau a chanddynt fuddiant mewn tir y mae archiad caffael gorfodol yn ymwneud ag ef

Byddai unrhyw newidiadau posibl yn y dyfodol wedi'u cyfyngu i elfennau gweithdrefnol a manion y broses gwneud cais megis y ffurflen gais a'i chynnwys, amserlenni, personau i ymgynghori â nhw a'u hysbysu ac unrhyw fanylion perthnasol eraill. Efallai y bydd newidiadau a wneir yn y dyfodol i'r gofynion o ran rhoi cyhoeddusrwydd i gais, megis mewn papur newydd neu ar wefan, yn mynd yn anghyfredol neu'n anghywir. Os bydd hynny'n digwydd, bydd y ffaith y gall rheoliadau ymateb yn gyflym i unrhyw newidiadau allanol yn fanteisiol.

Mae a wnelo adrannau 35(4)(b) a 36(4)(b) ag Adroddiadau ar yr Effaith Leol ac Adroddiadau Effaith ar y Môr, yn y drefn honno, gan nodi y bydd rheoliadau yn nodi ffurf a chynnwys Adroddiad ar yr Effaith Leol ac Adroddiad Effaith ar y Môr. Efallai y bydd angen diwygio ffurf a chynnwys Adroddiad ar yr Effaith Leol neu Adroddiad Effaith

ar y Môr yn gyflym er mwyn ystyried unrhyw newidiadau a wneir er mwyn darparu ar gyfer diwydiant sy'n datblygu'n gyflym o ran datblygiadau ar y môr. Bydd ymateb yn gyflym a chadw i fyny â datblygiadau mewn diwylliant sy'n newid yn gyflym yn atgyfnerthu nodau ac amcanion y Bil.

Rhan 4 o'r Bil – Adrannau 41(3), 41(5), 42, a 45(6)

Mae a wnelo rhan 4 o'r Bil ag archwilio ceisiadau am gydsyniad seilwaith. Mae a wnelo'r adrannau a restrwyd uchod â'r dewis o ymchwiliad, gwrandawriad neu weithdrefn ysgrifenedig, y weithdrefn ysgrifenedig a mynediad at dystiolaeth mewn ymchwiliad.

Mae a wnelo gweithdrefnau archwilio a nodir mewn is-ddeddfwriaeth â materion technegol manwl ac maent yn debygol o nodi terfynau geiriau ar gyfer sylwadau pellach a'r amserlenni y mae'n rhaid i wrandawriad neu ymchwiliad gael eu cynnal yn unol â nhw. Fel yr awdurdod archwilio, bydd Penderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru (PEDW) yn cynnal archwiliadau ac mae'n bosibl y gallai prosesau a gweithdrefnau mewnol mewn PEDW newid neu y byddai'r angen i ddiwygio terfynau amser olygu bod angen newid rheoliadau.

Rhan 5 o'r Bil – Adrannau 52(1), 53(4), 54(d), 55, 56(4) a (6), 57(6), 59(3)

Mae a wnelo rhan 5 o'r Bil â phenderfynu ar geisiadau am gydsyniad seilwaith.

- Mae a wnelo adrannau 52(1), 53(4), 54(d) a 55 â swyddogaethau penderfynu ar geisiadau, y ddyletswydd i benderfynu ar geisiadau yn unol â pholisïau statudol a materion penodol a materion y caniateir eu diystyru wrth wneud penderfyniadau.
- Mae a wnelo adrannau 56(4) a (6), 57(6), 59(3) â'r amserlen ar gyfer penderfynu ar geisiadau, rhoi neu wrthod cydsyniad seilwaith a'r rhesymau dros y penderfyniad.

Bydd is-ddeddfwriaeth yn nodi mân fanylion sy'n ymwneud â'r adrannau uchod megis nodi ceisiadau y penderfynir arnynt gan yr awdurdod archwilio ar ôl i archwiliad ddod i ben. Mae'r weithdrefn negyddol, a'r gallu i ddeddfu o bryd i'w gilydd, yn briodol yn yr achos hwn er mwyn adlewyrchu newidiadau mewn ceisiadau a gyflwynir.

Rhan 6 o'r Bil – Adrannau 62(4), 69(1) a (2), 81(1), 81(4) 85, 88(1) to (3) a (5) i (7), 91(3), 92(2) a 93(7)(b)

Mae a wnelo rhan 6 o'r Bil â gorchmynion cydsyniad seilwaith. Mae a wnelo Adrannau 62(4) a 69(1) a (2) â thir y gall awdurdodiad i gaffael yn orfodol ymwneud ag ef a hysbysiad o awdurdodiad i gaffael yn orfodol. Bydd is-ddeddfwriaeth yn nodi'r gweithdrefnau sydd eu hangen er mwyn awdurdodi caffael yn orfodol a manylion y broses i gyflwyno hysbysiad a'r hyn y dylai ei gynnwys. Mae'r gallu i ddeddfu'n gyflym yn angenrheidiol er mwyn ymateb i unrhyw newidiadau i weithdrefnau caffael yn orfodol, megis cyfnodau amser i ymateb i hysbysiadau.

Mae a wnelo Adran 81(1) ac 81(4) â dileu gofynion cydsynio a thybio cydsyniadau Bydd rheoliadau yn llunio rhestr o gydsyniadau y gellid eu tybio a chydsyniadau y gellid eu hawdurdodi o fewn y cydsyniad seilwaith. Mae hyn yn briodol ar gyfer y weithdrefn negyddol gan y bydd angen diwygio rheoliadau o bryd i'w gilydd, os bydd angen dileu neu ychwanegu unrhyw gydsyniadau.

Mae a wnelo adrannau 85 ac 88(1) i (3) a (5) i (7) â chywiro gwallau a'r weithdrefn ar gyfer newid a dirymu gorchmynion cydsyniad seilwaith. Bydd is-ddeddfwriaeth yn nodi'r weithdrefn ar gyfer cywiro gwallau, gan gynnwys manylion ymgynghori, manylion gofynion cyhoeddi ac effaith cywiro gwall. Efallai y bydd angen inni ddeddfu'n gyflym er mwyn diwygio'r gofynion o ran ymgynghori neu gyhoeddusrwydd er mwyn sicrhau eu bod yn cyd-fynd â'r gofynion sy'n ymwneud â gwneud cais yn gyffredinol.

Mae a wnelo adrannau 91(3), 92(2) a 93(7)(b) â hyd gorchmynion cydsyniad seilwaith, pryd y mae datblygiad yn dechrau a heriau cyfreithiol. Bydd is-ddeddfwriaeth yn nodi bod yn rhaid i ddatblygiad ddechrau cyn diwedd cyfnod a ragnodir a'r amgylchiadau lle y gellir herio cydsyniad. Efallai y bydd yn briodol ymateb er mwyn cadw i fyny â datblygiadau mewn diwylliant sy'n newid yn gyflym a diwygio terfynau amser ar gyfer datblygiadau penodol.

Rhan 7 o'r Bil - Adrannau 110(8) a 115(1)

Mae rhan 7 o'r Bil yn nodi camau gorfodi mewn perthynas â chydsyniad seilwaith, gydag Adran 110(8) yn ymwneud â hysbysiadau datblygiad anawdurdodedig ac Adran 115(1) yn nodi cyfyngiadau ar y pŵer i ddyroddi hysbysiadau stop dros dro. Mae rheoliadau yn rhoi'r hyblygrwydd sydd ei angen i gyflwyno gwybodaeth ychwanegol i hysbysiadau datblygiad anawdurdodedig yn ogystal ag amgylchiadau lle na fydd hysbysiad stop dros dro yn gymwys. Ystyrir bod y weithdrefn negyddol yn briodol mewn perthynas â'r darpariaethau am eu bod yn faterion technegol manwl, lle y gallai fod angen diwygio gofynion yn y dyfodol.

Rhan 8 o'r Bil – Adrannau 125(6) a (7), 126(1), (3) a (4), 127(2)(c) a (4)

Mae Rhan 8 yn darparu sawl swyddogaeth atodol i'r Bil. Mae a wnelo'r Adrannau a restrwyd uchod â gofynion mewn cysylltiad â chofrestr o geisiadau, y pŵer i ymgynghori a'r ddyletswydd i ymateb a chodi ffioedd. Bydd is-ddeddfwriaeth yn nodi manylion, megis y wybodaeth sydd i'w chynnwys yn y gofrestr o geisiadau a rhestr o ymgynghoreion statudol.

Mae'r gallu i ddeddfu'n gyflym yn yr achos hwn yn angenrheidiol, oherwydd gallai newidiadau gael eu gwneud i'r wefan sy'n cynnal y gofrestr o geisiadau neu gallai'r rhestr o ymgynghoreion statudol newid. Bydd gallu Gweinidogion Cymru i ymateb yn gyflym i hyn yn sicrhau y caiff egwyddorion y Bil eu hatgyfnerthu ac na fydd y system cydsynio seilwaith yn mynd yn anghyffredol.

Rhan 9 o'r Bil – Adrannau 133(2)(e) a 141

Mae Rhan 9 yn cynnwys darpariaethau cyffredinol y Bil. Mae a wnelo Adran 133(2)(e) ac Adran 141 â rhoi hysbysiadau, cyfarwyddydau a dogfennau eraill sy'n ymwneud â seilwaith a phŵer Gweinidogion Cymru i wneud darpariaethau canlyniadol a throsiannol.

Bydd is-ddeddfwriaeth yn nodi unrhyw ffordd arall y gellir darparu hysbysiadau a dogfennau ac unrhyw ddiwygiadau, addasiadau neu ddirymiadau sydd eu hangen mewn perthynas â darpariaethau canlyniadol a throsiannol. Mae'r weithdrefn negyddol yn briodol mewn perthynas â'r darpariaethau am eu bod yn faterion technegol manwl.

Cwestiwn 7

Mae adran 22 o'r Bil yn ymdrin â chyfarwyddydau sy'n nodi datblygiad fel prosiect seilwaith sylweddol. a) A wnewch chi gadarnhau diben y cyfarwyddyd a'r pwerau gwneud rheoliadau a geir yn adran 22 o'r Bil, a'r gofyniad amdano? b) Rydym yn nodi bod pŵer ar wahân i ychwanegu, amrywio neu ddileu prosiectau seilwaith sylweddol yn adran 17 o'r Bil. Pam y bydd angen y pwerau yn adran 22, o gofio bod y pwerau yn adran 17 hefyd yn cael eu darparu i Weinidogion Cymru?

Rhan a

Mae'r Bil yn nodi meini prawf a throthwyon Prosiectau Seilwaith Arwyddocaol sydd wedi'u cynnwys yn y gyfundrefn gydsynio newydd.

Ar gyfer mathau penodol o brosiectau, megis y rhai ag allbwn canolig neu brosiect sy'n cynnwys technoleg newydd neu amgylchiadau newydd, efallai na fydd trothwy meintiol gorfodol syml yn ddigonol i bennu a yw prosiect mor arwyddocaol a chymhleth fel y gellir cyfiawnhau defnyddio proses gydsynio unedig ar ei gyfer.

Felly, os bydd datblygiad o arwyddocâd cenedlaethol i Gymru caiff Gweinidogion Cymru roi cyfarwyddyd i nodi bod datblygiad arfaethedig yn Brosiect Seilwaith Arwyddocaol. Rhoddir dwy enghraifft isod.

Enghraifft 1 –pan fo'r prosiect islaw meini prawf gorfodol

Os bydd prosiect ychydig o fan feini prawf gorfodol y Bil ond ei fod yn debygol o godi pryderon sylweddol oherwydd ei leoliad a'i gymhlethdod, gall Gweinidogion Cymru gyfarwyddo bod y prosiect yn cael ei ystyried yn Brosiect Seilwaith Arwyddocaol.

Er enghraifft, gall Gweinidogion Cymru gyfarwyddo bod fferm solar arfaethedig sydd â chapasiti cynhyrchu o 30MW ond sydd wedi'i leoli ger derbynnydd sensitif yn cael ei hystyried yn Brosiect Seilwaith Arwyddocaol oherwydd ei heffeithiau sylweddol posibl.

Enghraifft 2 – pan fo'r prosiect yn cynnwys technoleg newydd neu amgylchiadau newydd

Yn ogystal â'r pŵer i gyfarwyddo pan fo prosiect islaw'r trothwyon gorfodol, mae'r Bil yn rhoi rhywfaint o hyblygrwydd i Weinidogion Cymru wrth ystyried a ddylai technoleg newydd neu amgylchiadau newydd ddod o dan y gyfundrefn gydsynio.

Os cyflwynir prosiectau newydd sy'n fwy cymhleth ac a allai gael effeithiau sylweddol, efallai y byddai'r prosiectau hyn yn elwa o gael eu cynnwys yn y gyfundrefn gydsynio unedig newydd, oherwydd eu hamgylchiadau newydd.

Fodd bynnag, mae'r Bil wedi'i lunio i fod yn dryloyw ac, felly, mae'r Bil yn gosod cyfyngiadau ar y pŵer cyfarwyddo hwn. Bydd is-ddeddfwriaeth yn nodi cwmpas prosiectau y gellir cyfarwyddo eu bod yn cael eu hystyried yn Brosiectau Seilwaith Arwyddocaol.

Rhan b

Mae cwmpas y pwerau gwneud rheoliadau yn adran 17 ac adran 22 yn wahanol. Mae is-adran 22(2)(c) yn cyfyngu ar bŵer Gweinidogion Cymru i roi cyfarwyddyd ac fe'i hesbonnir uchod. Mae adran 17 yn caniatáu i is-ddeddfwriaeth newid wyneb y Bil er mwyn ychwanegu prosiectau a gaiff eu hystyried yn Brosiectau Seilwaith Arwyddocaol yn awtomatig. Mae'r rheoliadau hyn yn ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol ddrafft.

Mae Rhan 1 o'r Bil yn cynnwys prosiectau lle mae tystiolaeth y byddant yn arwyddocaol yn genedlaethol. Mae'n bosibl y daw tystiolaeth newydd i'r amlwg y dylid cynnwys mathau gwahanol o brosiect neu y dylid diwygio un o drothwyon y prosiectau presennol. Mae adran 17 yn darparu'r pŵer hwn i wneud y newid hwn.

Cwestiwn 8

Mewn perthynas ag adran 30(2) a (3) sy'n ymwneud ag ymgynghori cyn ymgeisio, mae'r Memorandwm Esboniadol, wrth ddisgrifio priodoldeb y pŵer dirprwyedig, yn nodi y bydd y gofynion a nodir yn y rheoliadau yn darparu ar gyfer "lefel sylweddol o fanylion a fyddai'n feichus wrth ddarllen y Bil". At hynny, mae'r Memorandwm Esboniadol yn disgrifio'r gofyniad i gynnal ymgynghoriad cyn ymgeisio fel "mân fater gweithdrefnol". a) A allwch chi egluro ymhellach beth yw ystyr hyn? b) Pam ydych chi wedi bod o'r farn mai mân fater yw'r gofyniad i gynnal ymgynghoriad cyn ymgeisio?

Rhan a

Bydd angen i ymgynghoriad cyn ymgeisio sicrhau y bodlonir gofynion sylfaenol penodol a fydd yn helpu i gynnwys cynifer o bobl â phosibl. Bydd hefyd angen iddo ymateb i'r ffaith y bydd pob datblygiad arfaethedig yn wahanol ac yn gofyn am fathau gwahanol o weithgarwch ymgysylltu.

Rhagwelwn y bydd y gofynion sylfaenol yn cynnwys materion gweithdrefnol megis arddangos hysbysiadau safle a chyhoeddi hysbysiad am gais mewn papur newydd sydd mewn cylchrediad yng nghyffiniau'r datblygiad arfaethedig. Fodd bynnag, bydd angen i fanylion penodol a sylweddol fod ynghlwm wrth y materion hyn, megis yr hyn y bydd angen ei gynnwys mewn hysbysiad, ble mae'n rhaid eu harddangos ac am ba hyd. Er enghraifft, rhagwelwn ei bod yn debygol y bydd angen gofynion gwahanol o ran arddangos hysbysiadau safle ar gyfer llwybrau llinol (megis llinellau trydan neu reilffyrdd), o gymharu â datblygiadau ar safle â ffiniau pendant.

Mae hefyd angen inni ystyried unrhyw drefniadau amgen ar gyfer datblygiadau yn rhanbarth y glannau, lle na fyddai gofynion arfaethedig ar gyfer gwaith datblygu ar dir yn addas nac yn ymarferol. Er enghraifft, ni fyddai'n bosibl nac yn fuddiol arddangos hysbysiad safle o dan yr amgylchiadau hyn.

Bydd y rheoliadau yn rhoi manylion sylweddol am unrhyw ofynion sylfaenol ar gyfer ymgynghori cyn ymgeisio. Byddai eu cynnwys ar wyneb y Bil yn ei wneud yn feichus i'w ddarllen. At hynny, bydd materion yn nodi gofynion gweithdrefnol, gan gynnwys

gweithdrefnau gwahanol ar gyfer datblygiadau ar y tir ac yn rhanbarth y glannau, yn ogystal â'r hyblygrwydd sydd ei angen i addasu'r gofynion hyn ac ymateb i newid. O ystyried hyn, rydym wedi dod i'r casgliad ei bod yn fwy priodol nodi materion penodol a gweithdrefnol o'r fath mewn is-ddeddfwriaeth.

Rhan b

Nid ydym o'r farn mai mân fater yn y broses gydsynio ehangach yw'r gofyniad i gynnal ymgynghoriad cyn ymgeisio. Fodd bynnag, rydym o'r farn bod unrhyw ofynion gweithdrefnol penodol, megis cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol, yn fân faterion technegol a gweithdrefnol a fydd yn gofyn am fanylion penodol a sylweddol (gweler yr ymateb uchod).

Cwestiwn 9

Mewn perthynas ag adran 31(5) sy'n ymwneud â gwneud cais am gydsyniad seilwaith, mae'r Memorandwm Esboniadol, wrth ddisgrifio priodoldeb y pŵer dirprwyedig, yn nodi y bydd y rhestr o swyddogaethau posibl yn cyflwyno "lefel sylweddol o fanylion a fyddai'n feichus wrth ddarllen y Bil". Bydd y rheoliadau yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol, a gallant roi swyddogaeth i unrhyw berson, gan gynnwys arfer disgrisiwn. Rhoddir esboniad tebyg am y pŵer i wneud rheoliadau yn adran 128 o'r Bil sy'n ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol. A allwch chi egluro ymhellach beth yw ystyr hyn a pham eich bod o'r farn mai "mân fater technegol" yw hwn?

Mae'r pŵer yn adran 31(5) o'r Bil yn darparu y caiff rheoliadau a wneir o dan is-adran (4) gynnwys disgrisiwn i ddatgymhwyso gofynion. Bydd y disgrisiwn hwn yn helpu i sicrhau na fydd gofynion gweithdrefnol yn creu baich diangen.

Y rheswm dros hyn yw bod y prosesau a'r gweithdrefnau ar gyfer cael cydsyniad seilwaith yn arbennig o ragnodol ac y cydnabyddir y gallai deddfwriaeth ei gwneud yn ofynnol i bartion fodloni gofynion a allai fod yn ormodol o dan rai amgylchiadau cyfyngedig. Er enghraifft, bydd rheoliadau a wneir o dan is-adran (4) yn nodi pa wybodaeth arall, pa ddogfennau eraill neu ba ddeunyddiau eraill y mae'n rhaid ei chyflwyno (eu cyflwyno) gyda ffurflen gais. Fodd bynnag, ar ôl iddi gael ei dilysu, os bydd y ceisydd yn gweld gwall ar y ffurflen gais nad yw'n cael effaith sylweddol ar y datblygiad arfaethedig (megis cyfeiriad anghywir) a'i bod yn ofynnol i'r ffurflen gais gael ei hailgyflwyno gyda'r manylion cywir, o dan y ddeddfwriaeth byddai'n ofynnol i'r ceisydd ailgyflwyno'r holl ddogfennau ategol hefyd. Byddai'r amserlen ar gyfer gwneud penderfyniadau hefyd yn cyd-fynd â'r dyddiad yr ystyriwyd bod y cais yn un dilys. Byddai'r pŵer hwn yn galluogi disgrisiwn i'w gwneud yn bosibl i fân newidiadau o'r math hwn gael eu gwneud i'r ffurflen gais heb ailddechrau'r broses gwneud cais.

Ystyrir bod hwn yn fân fater technegol am fod y pŵer yn adran 31(5) i roi swyddogaethau, gan gynnwys y rhai sy'n cynnwys arfer disgrisiwn, wedi'i gyfyngu i reoliadau a wneir o dan yr adran honno. Am fod yr adran hon yn rhagnodi materion sy'n ymwneud yn benodol â'r broses gwneud cais (er enghraifft, sut y dylid gwneud cais, pa wybodaeth a dogfennau ategol y mae'n rhaid eu cyflwyno gyda chais a'r

ffordd y caiff ceisiadau eu dilysu), ystyrir mai mân fater gweithdrefnol a thechnegol ydyw yn y broses gydsynio ehangach.

Fodd bynnag, er y bydd y pŵer i wneud rheoliadau yn Adran 128 hefyd yn rhagnodi manylion, fel y nodir yng nghwestiwn 5, bydd y ddeddfwriaeth, os caiff ei gwneud, yn rhoi pwerau pellach i Weinidogion Cymru. Felly, ystyrir ei bod yn briodol i reoliadau a wneir o dan Adran 128 fod yn ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol ddrafft.

Cwestiwn 10

Mae adran 34 yn ymdrin â rheoliadau ynghylch hysbysiadau a chyhoeddusrwydd. Mae adran 34(1)(b) yn datgan y caiff rheoliadau osod gofynion ar bersonau a bennir yn y rheoliadau i ymateb i hysbysiad o dan adran 33(2). Pa ofynion fydd yn cael eu gosod ac a oes unrhyw ofynion na ellid eu gosod?

Disgwylir i'r personau a bennir mewn rheoliadau o dan yr amgylchiadau hyn fod yn ymgynghoreion statudol. Bydd pwy yr ystyrir ei fod yn ymgynghorai statudol yn amrywio fesul achos, yn dibynnu ar y math o ddatblygiad sy'n cael ei gynig.

Gan y bydd gan yr ymgynghoreion hyn wybodaeth ac arbenigedd mewn meysydd penodol, ystyrir bod eu mewnbwn a'u barn ar ddatblygiad arfaethedig yn hanfodol. Felly, pan gaiff ymgynghori statudol ei hysbysu am ddatblygiad arfaethedig, bydd yn ofynnol iddo ymateb i'r hysbysiad ar ffurf ymateb o sylwedd, y bydd yn rhaid ei gyflwyno hefyd i Weinidogion Cymru o fewn cyfnod penodol o amser.

Rhagwelir y bydd ymateb o sylwedd yn datgan y canlynol:

- Nid oes gan yr ymgynghorai statudol unrhyw sylw i'w wneud;
- Nid oes ganddo unrhyw wrthwynebiadau;
- Mae ganddo bryderon ynghylch y datblygiad arfaethedig a'r ffordd y gellir ymdrin â'r pryderon hyn; neu
- Mae ganddo bryderon ynghylch y datblygiad arfaethedig ac mae'n bwriadu ei wrthwynebu.

Dim ond os bydd yn methu o dan un o'r categorïau a nodir yn adran 34(1)(a) i (d) y caiff y Rheoliadau osod gofyniad.

Cwestiwn 11

Mae adran 37(4) yn diffinio “person yr effeithir arno” at ddiben yr adran honno. Mae'n datgan bod person yn “berson yr effeithir arno” os yw'r ceisydd “ar ôl gwneud ymholiad diwyd” yn gwybod bod gan y person fuddiant yn y tir y mae'r cais caffael gorfodol yn ymwneud ag ef. a) Beth yw ystyr “ymholi'n ddyfal”? b) Sut bydd hyn yn cael ei brofi? c) A yw hwn yn gysyniad sefydledig yn y gyfraith bresennol sy'n ymwneud â gwneud cais am gydsyniad seilwaith a/neu geisiadau caffael?

Rhan a

Ystyr “ymholi'n ddyfal” yw bod yn rhaid i'r ceisydd arfer diwydrwydd rhesymol wrth ymchwilio i fuddiannau mewn tir. Mae ymholi'n ddiwyd yn gysyniad sefydledig ar gyfer geisiadau caffael gorfodol fel y rhagnodir gan Ddeddf Prynu Gorfodol 1965 a Deddf Caffael Tir 1981. Nodir ei ystyr mewn cyfraith achosion¹ ac mae'n derm sefydledig a ragnodir o dan Ddeddf Cynllunio 2008 fel rhan o'r gyfundrefn ar gyfer penderfynu ar brosiectau seilwaith o arwyddocâd cenedlaethol gan Lywodraeth y DU lle y bydd tir yn cael ei gaffael yn orfodol.

Rhan b

Caiff ymholi'n ddiwyd ei ystyried gan y corff penderfynu wrth asesu a ddylid caniatáu caffael yn orfodol. Caiff ei ystyried fesul achos a'i ategu gan ganllawiau a fydd yn helpu'r ceisydd a'r corff penderfynu. Mae'r canllawiau yn debygol o gynnwys gwybodaeth am ddulliau arfer gorau gan gynnwys ymchwil i wybodaeth am deitl, holiaduron buddiant mewn tir, chwiliadau tŷ'r cwmnïau, arolygiadau safle ac ymchwil ar y we er mwyn helpu i sicrhau bod ymholiad dyfal wedi'i wneud.

Rhan c

Gweler ateb a.

Cwestiwn 12

Mae adran 38 yn galluogi rheoliadau i gael eu gwneud a fydd yn gofyn am ymgynghori mewn perthynas â chaffael gorfodol. Rydym ar ddeall bod is-adran (1) yn cynnwys y pŵer i wneud rheoliadau yn yr adran hon. a) A wnewch chi egluro sut y bydd is-adrannau (2) a (3) yn gweithredu ac, yn benodol, yn cadarnhau bod y cyfeiriad at is-adran (2) yn is-adran (3) yn gywir. b) O dan ba amgylchiadau na fydd angen ymgynghori?

Rhan a

Ceir dau bŵer gwahanol i wneud rheoliadau yn Adran 38. Mae is-adran (1) yn darparu ar gyfer gwneud rheoliadau sy'n ei gwneud yn ofynnol i geisydd gynnal ymgynghoriad os bydd y cais am orchymyn cydsyniad seilwaith yn cynnwys cais i awdurdodi caffael yn orfodol. Mae is-adran 2 yn bŵer gwneud rheoliadau ar wahân sy'n caniatáu i reoliadau nodi'r amgylchiadau pryd y caiff yr ymgynghoriad hwnnw ei gynnal a gwneud darpariaethau eraill mewn cysylltiad â'r ymgynghoriad. Mae is-adran (3) yn rhoi enghreifftiau o'r hyn y gellir ei gynnwys mewn rheoliadau a wneir o dan is-adran (2). Felly, mae'r cyfeiriad at is-adran (2) yn gywir.

Rhan b

Ar yr adeg hon, rhagwelwn mai dim ond os nodir buddiannau ychwanegol mewn tir ar ôl i gais am gydsyniad seilwaith gael ei gyflwyno sy'n cynnwys cais i awdurdodi caffael yn orfodol y byddai angen cynnal ymgynghoriad pellach o dan reoliadau a ragnodir gan Adran 38.

¹Gweler: R v yr Ysgrifennydd Gwladol dros Drafnidiaeth ex parte Blackett [1992] 1 WLUK 524 (HC).

Cwestiwn 13

Mae adran 42 yn galluogi rheoliadau i gael eu gwneud a fydd yn gwneud darpariaeth ynghylch y weithdrefn sydd i'w dilyn mewn cysylltiad ag archwilio cais o dan Ran 4 o'r Bil. a) A wnewch chi roi esboniad pellach ac eglurder ynghylch y cyfarwyddyd a bennir yn is-adran (3), a chadarnhau pa bŵer y dibynnir arno er mwyn 'newid' y penderfynwr (o Weinidogion Cymru i'r awdurdod archwilio, ac i'r gwrthwyneb). b) Memorandwm Esboniadol, wrth ddisgrifio priodoldeb y pŵer i wneud rheoliadau yn adran 42, yn nodi y bydd y manylion yn y rheoliadau yn darparu ar gyfer "lefel sylweddol o fanylion a fyddai'n feichus wrth ddarllen y Bil." Bydd y rheoliadau yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol. Rhoddir esboniad tebyg am y pŵer i wneud rheoliadau yn adran 128 o'r Bil sy'n ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol. A allwch chi egluro ymhellach beth yw ystyr hyn a pham eich bod o'r farn mai mân fater yw hwn?

Rhan a

Darperir y pŵer i Weinidogion Cymru roi cyfarwyddyd, sy'n trosglwyddo'r swyddogaeth o benderfynu ar gais o'r awdurdod archwilio iddynt hwy eu hunain, neu fel arall, gan Adran 52, Is-adran (4) o'r Bil.

Bwriedir i'r pŵer i wneud cyfarwyddydau roi hyblygrwydd er mwyn sicrhau, yn y pen draw, y caiff y penderfyniad terfynol ar gais ei wneud gan y corff priodol. Gall fod yn briodol newid y corff penderfynu os bydd awdurdod archwilio yn archwilio cais a bod materion yn codi sydd, er enghraifft, yn arbennig o ddadleuol ac y byddai'n fwy priodol i Weinidogion Cymru gymryd drosodd a delio â'r achos. Yn yr un modd, gall Gweinidogion Cymru fod yn archwilio cais a dod i'r casgliad y byddai'n fwy priodol petai'r awdurdod archwilio yn delio â'r achos; er enghraifft, os na fydd unrhyw sylwadau na gwrthwynebiadau i'r cais wedi dod i law. Bydd y Rheoliadau o dan Adran 42 yn nodi'r weithdrefn i'w dilyn o dan yr amgylchiadau hyn. Bydd hyn yn cynnwys, ymhlith pethau eraill, faterion megis pwy y bydd angen ei hysbysu am gyfarwyddyd a'r terfyn amser y mae'n rhaid rhoi hysbysiad o'r fath o'i fewn er mwyn peidio ag effeithio'n ormodol ar y broses o wneud penderfyniad.

Rhan b

Mae Adran 42 yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau ynglŷn â'r weithdrefn i'w dilyn mewn cysylltiad ag archwilio cais o dan Ran 4. Mae hyn yn ymdrin â mwy na'r gweithdrefnau i'w dilyn pan fydd cyfarwyddyd mewn perthynas â'r penderfynwr yn ei roi. Caiff y rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch y weithdrefn i'w dilyn mewn cysylltiad â gwneud penderfyniad o dan Adran 41, ynghylch sut y caiff cais ei archwilio, ynghylch materion paratoadol neu faterion yn dilyn archwiliad ac ynghylch cynnal archwiliad, gan gynnwys y weithdrefn ar gyfer trosglwyddo'r swyddogaeth o archwilio cais i gorff arall. Felly, bydd y rheoliadau yn rhagnodi lefel sylweddol o fanylion a fyddai'n feichus wrth ddarllen y Bil. At hynny, mae'r Bil yn cynnwys materion technegol iawn a manion ac efallai y bydd angen ei ddiwygio ac, felly, mae'n ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol.

Ar y llaw arall, bydd y pŵer i wneud rheoliadau yn Adran 128 yn rhoi pwerau pellach i Weinidogion Cymru. Felly, ystyrir ei bod yn briodol i reoliadau a wneir o dan Adran 128 fod yn ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol ddrafft.

Cwestiwn 14

Mae adran 43 yn galluogi rheoliadau i wneud darpariaeth ar gyfer pwerau mynediad i archwilio tir y mae'r ceisydd yn berchen arno neu'n ei feddiannu heblaw gan y ceisydd. a) Pa egwyddorion fydd yn berthnasol i'r pwerau i fynd ar dir, a pham nad ydyn nhw ar wyneb y Bil? b) Pwy sy'n cael ei gwmpasu gan yr ymadrodd "person, ar ei ben ei hun neu gydag eraill" at ddiben adran 43? c) Nid yw'r pŵer hwn i wneud rheoliadau yn ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol, gan nad yw wedi'i restru yn adran 138(4) o'r Bil. Pam yr ystyriwyd bod y weithdrefn negyddol yn briodol yn yr achos hwn? Mae'r Memorandwm Esboniadol ond yn datgan bod y pŵer i fynd ar dir yn "fân fater gweithdrefnol o fewn y cynllun deddfwriaethol ehangach."

Rhan a

Caiff yr egwyddorion sy'n gymwys i bwerau i fynd ar dir eu rhagnodi drwy is-ddeddfwriaeth. Ar yr adeg hon, rhagwelwn y bydd yr egwyddorion hyn fel a ganlyn:

- Bydd yn rhaid i'r tir ymwneud â'r cais sy'n cael ei archwilio;
- Bydd yn rhaid i Weinidogion Cymru neu'r awdurdod archwilio a fydd yn mynd ar dir fel rhan o archwiliad hysbysu'r ceisydd o'u bwriad (o'i fwriad) i wneud hynny a phersonau eraill yr ystyrir bod angen eu hysbysu. Mae'n debygol y bydd personau eraill yn cynnwys perchennog/meddiannydd y tir a bydd angen cyfnod o rybudd iddynt. Bydd yr hysbysiad yn ysgrifenedig a bydd yn cynnwys dyddiad ac amser arfaethedig yr archwiliad;
- Ni pherir oedi i'r amserlen ar gyfer archwilio cais o ganlyniad i ymweliad safle. Bydd is-ddeddfwriaeth yn darparu na fydd yn ofynnol i Weinidogion Cymru/yr awdurdod archwilio ohirio archwiliad os na fydd unrhyw berson (gan gynnwys y ceisydd) yn bresennol ar adeg archwiliad.

Caiff yr egwyddor i fynd ar dir fel rhan o archwiliad ei sefydlu gan y Bil. Nid yw'r manylion ar wyneb y Bil am eu bod yn ymwneud â materion gweithdrefnol technegol ar gyfer mynd ar dir. Bydd eu rhagnodi mewn is-ddeddfwriaeth yn rhoi hyblygrwydd i ystyried yr angen posibl i ddiwygio'r gofynion manwl hynny yn y dyfodol. Mae hyn yn debyg i'r hyn sy'n digwydd ar hyn o bryd o dan y gyfundrefn i Lywodraeth y DU benderfynu ar brosiectau seilwaith o arwyddocâd cenedlaethol gan Lywodraeth y DU Mae'r egwyddor i fynd ar dir fel rhan o'r broses o archwilio ceisiadau o dan y gyfundrefn honno wedi'i sefydlu gan Adran 97, Is-adran 3 o Ddeddf Cynllunio 2008. Rhagnodir materion manwl ar gyfer mynd ar di a chynnal arolygiadau safle gan Reol 16 o Reolau Cynllunio Seilwaith (Gweithdrefn Archwilio) 2010. Mae'r weithdrefn ar gyfer cynnal arolygiadau safle fel rhan o gyfundrefn 'Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol' hefyd wedi'i sefydlu gan is-ddeddfwriaeth, o dan Reoliad 16 o Reoliadau Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (Cymru) 2016.

Rhan b

Mae'r ymadrodd "person, ar ei ben ei hun neu gydag eraill" at ddiben Adran 43 yn cwmpasu'r personau hynny y byddai'n ofynnol iddynt asesu'r safle er mwyn llywio'r archwiliad, er enghraifft yr Arolygydd a bennwyd i archwilio'r cais. Cydnabyddir y gallai fod angen mwy nag un person ag arbenigeddau gwahanol i asesu'r safle os bydd amrywiaeth o faterion i'w hystyried mewn perthynas ag ef (er enghraifft pe gallai fod materion ecolegol a materion yn ymwneud â phriffyrdd i'w hystyried mewn perthynas â safle).

Rhan c

Mae a wnelo'r materion sydd i'w rhagnodi o dan Adran 43 mewn rheoliadau â'r weithdrefn i bobl fynd ar dir fel rhan o'r broses o archwilio cais. Ystyrir ei bod yn briodol i'r rheoliadau hynny fod yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol. Byddant yn rhagnodi materion technegol manwl yn ymwneud â phroses y bydd yr egwyddor ar ei chyfer eisoes wedi'i sefydlu drwy ddeddfwriaeth sylfaenol. At hynny, ystyrir bod y materion yn fân faterion gweithdrefnol disgresiynol yn y broses gydsynio ehangach. Os bwriedir i'r gofynion hyn gael eu diweddarau yn y dyfodol, byddai'n bwysig deddfu'n gyflym er mwyn osgoi unrhyw oedi wrth benderfynu ar geisiadau seilwaith.

Cwestiwn 15

Mae adran 45 yn ymwneud â mynediad at dystiolaeth mewn ymchwiliad lleol. Mae is-adran (6) yn cynnwys pŵer i wneud rheoliadau a fydd yn galluogi rheoliadau i wneud darpariaethau ynghylch gweithdrefnau i'w dilyn a swyddogaethau cynrychiolydd penodedig. Mae'r Memorandwm Esboniadol, wrth ddisgrifio priodoldeb y pŵer dirprwyedig, yn nodi yr ystyrir bod y mater hwn yn addas i'w gynnwys mewn rheoliadau "oherwydd bod angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau yn y weithdrefn yn y dyfodol". Nid yw'n ymddangos bod y cyfiawnhad yn mynd i'r afael ag is-adran (6)(b) a fydd yn galluogi'r rheoliadau i ddarparu ar gyfer swyddogaethau cynrychiolydd penodedig, ac nad yw'n ymwneud â gweithdrefnau. A wnewch chi roi mwy o eglurder, gan gynnwys esboniad o beth yw swyddogaethau cynrychiolydd penodedig a sut y gallent newid dros amser.

Bydd rheoliadau i nodi swyddogaethau cynrychiolydd penodedig yn cynnwys y canlynol ond nid ydynt yn gyfyngedig iddynt:

- Cynrychioli buddiannau'r person yr effeithir arno, er enghraifft drwy dderbyn cyfarwyddydau gan y person yr effeithir arno cyn cael copïau o dystiolaeth gaeedig neu dystiolaeth a allai fod yn gaeedig, ymdrin â materion rhagarweiniol, gwneud argymhellion a chroesholi tystion;
- Sicrhau y caiff y copïau o'r dystiolaeth gaeedig neu'r dystiolaeth a allai fod yn gaeedig eu dychwelyd i'r person a'u darparodd cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl ymchwiliad.
- Gwneud ceisiadau i'r Llys mewn perthynas ag unrhyw un o'i swyddogaethau.

Rhagnodir deddfwriaeth debyg sy'n rhestru cynrychiolydd penodedig at ddibenion rhoi tystiolaeth yn y system gynllunio, o dan Reoliad 4 o Reoliadau Cynllunio (Cyfarwyddydau Diogelwch Gwladol a Chynrychiolwyr Penodedig) (Cymru) 2006.

Ystyrir bod angen rhoi hyblygrwydd wrth nodi swyddogaethau cynrychiolydd penodedig yn y rheoliadau am ei bod yn bosibl na fydd angen swyddogaethau penodol mwyach yn y dyfodol neu am y gallai fod angen ychwanegu swyddogaethau oherwydd newidiadau i'r weithdrefn archwilio. Er enghraifft, yn y dyfodol os ystyrir y gellir gwneud y broses o gynnal archwiliad yn fwy effeithlon (drwy ddefnyddio technoleg, er enghraifft), efallai y bydd angen addasu swyddogaethau'r cynrychiolydd penodedig er mwyn adlewyrchu proses wedi'i diweddarau.

Cwestiwn 16

Mae adran 55 yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau sy'n pennu materion y caiff yr awdurdod eu harchwilio, neu Weinidogion Cymru, eu diystyru wrth benderfynu ar gais am gydsyniad seilwaith. Beth yw pwrpas y ddarpariaeth hon a pha faterion y gellir eu diystyru? Nid yw'r Memorandwm Esboniadol yn rhoi unrhyw fanylion am yr hyn y mae'r ddarpariaeth hon yn ceisio'i gyflawni, dim ond y bydd y materion "yn cyflwyno lefel sylweddol o fanylion a bydd angen iddo hefyd fod yn hyblyg i ymateb i unrhyw newidiadau yn y weithdrefn yn y dyfodol".

Mae'r ddarpariaeth hon wedi'i chynnwys er mwyn cydnabod y dystiolaeth a'r wybodaeth helaeth y mae'n debygol y bydd angen iddynt gael eu hystyried gan y corff penderfynu ar gyfer cais am gydsyniad seilwaith. Diben y ddarpariaeth hon yw helpu i sicrhau proses gwneud penderfyniadau effeithlon drwy ddiystyru materion nad ydynt yn darparu tystiolaeth briodol na chadarn i lywio'r penderfyniad ar gydsyniad seilwaith arfaethedig. Ar yr adeg hon, ystyrir y gallai tystiolaeth a gwybodaeth o'r fath gynnwys sylwadau blinderus neu wacsaw a sylwadau sy'n herio polisi cenedlaethol sefydledig a ragnodir gan Weinidogion Cymru yn y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol neu'r Cynllun Morol. Fodd bynnag, wrth weithredu'r gyfundrefn newydd, efallai y bydd angen diwygio'r rhestr er mwyn nodi'n glir pa wybodaeth y gellir ei diystyru. Er enghraifft, gellid ychwanegu datganiadau polisi Llywodraeth y DU os ystyrir bod eu hangen.

Cwestiwn 17

Mae adran 56(6) yn darparu pŵer i reoliadau ddiwygio adran 56(1)(a). Mae hwn yn bŵer Harri VIII sy'n galluogi diwygio deddfwriaeth sylfaenol. Pam, felly, nad yw rheoliadau a wneir o dan adran 56(6) wedi'u cynnwys yn adran 138(4) o'r Bil i'w gwneud yn ofynnol iddynt ddilyn y weithdrefn gadarnhaol?

Mae'r Bil yn galluogi Gweinidogion Cymru i ddiwygio'r cyfnod statudol drwy is-ddeddfwriaeth o dan is-adran 56(6). Ar yr adeg hon, ni ragwelir y caiff y cyfnod o amser ei ddiwygio. Fodd bynnag, gallai dystiolaeth ddod i'r amlwg drwy weithredu'r broses sy'n nodi y gallai cyfnod byrrach neu hwy o amser fod yn fwy priodol.

Ni all y pŵer hwn i wneud rheoliadau ond diwygio is-adran 56(1)(a). Am fod hwn yn fater gweithdrefnol, h.y. newid nifer yr wythnosau sydd gan Weinidogion Cymru i benderfynu ar gais, nid ystyrir bod angen y weithdrefn gadarnhaol ddrafft.

Cwestiwn 18

Mae adran 57 yn ymdrin â rhoi neu wrthod cydsyniad seilwaith. Mae is-adran (6) yn galluogi rheoliadau i gael eu gwneud a fydd yn gwneud darpariaeth sy'n rheoleiddio'r weithdrefn sydd i'w dilyn os yw Gweinidogion Cymru yn bwriadu gwneud gorchymyn cydsyniad seilwaith ar delerau sy'n "sylweddol wahanol" i'r rheini a gynigir yn y cais. Mae rheoliadau o'r fath i fod yn ddarostyngedig i'r weithdrefn graffu negyddol. O ystyried bod "sylweddol wahanol" yn debygol o gynnwys newidiadau sy'n fwy na mân newidiadau o ran eu natur, ac y gallent gynnwys newidiadau sylweddol, a wnewch chi egluro pam yr ydych yn ystyried bod y weithdrefn negyddol yn briodol ar gyfer rheoliadau o'r fath.

O ran cynnig Gweinidogion Cymru y dylid gwneud newidiadau "sylweddol wahanol" i gais. Rhagwelwn y bydd is-ddeddfwriaeth yn nodi mai dim ond gorchymyn sy'n cynnwys mân newidiadau i'r hyn y gofynnwyd amdano yn wreiddiol yn y cais am gydsyniad seilwaith y dylai Gweinidogion Cymru ei wneud. Bydd hyn yn sicrhau cysondeb o ran pa fathau o ddiwygiadau ac amrywiadau a ystyrir yn dderbyniol pan ofynnir amdanynt drwy gais ar wahân i amrywio neu ddiwygio cydsyniad seilwaith sy'n bodoli eisoes. Er enghraifft, rhaid iddynt fod yn newidiadau sylweddol neu'n fân newidiadau sylweddol. Felly, er y cyfeirir at newidiadau i gais fel rhai "sylweddol" ar wyneb y Bil, bydd y rheoliadau yn egluro mai dim ond mân newidiadau y dylai Gweinidogion Cymru eu gwneud i orchymyn. Gan y bydd y rheoliadau yn nodi mater technegol manwl mewn perthynas â'r weithdrefn i'w dilyn ar gyfer newidiadau y gall Gweinidogion Cymru eu gwneud i gais, ystyrir ei bod yn briodol iddynt fod yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol.

Cwestiwn 19

Mae adran 59 o'r Bil yn ymwneud â'r rhesymau dros benderfyniad i roi neu wrthod cydsyniad seilwaith. A oes unrhyw bersonau a fydd bob amser yn cael copi o ddatganiad gan Weinidogion Cymru o dan adran 59(3)?

Bydd is-ddeddfwriaeth a ddarperir o dan adran 59(3) yn nodi'r personau hynny y bydd yn rhaid rhoi copi o ddatganiad o resymau iddynt. Ar yr adeg hon, rhagwelwn y bydd y ceisydd bob amser yn cael y datganiad o resymau. Bydd personau eraill a hysbysir yn amrywio yn ôl y math neu'r categori o ddatblygiad y mae cais yn ymwneud ag ef. Rhagwelwn y gallai personau o'r fath gynnwys ACLlau perthnasol a chynghorau cymuned, ymgynghoreion statudol yr ymgynghorwyd â nhw fel rhan o'r broses gwneud cais, unrhyw berson a gyflwynodd sylwadau ar gais ac unrhyw bersonau eraill a ystyrir yn briodol gan yr awdurdod archwilio neu Weinidogion Cymru.

Cwestiwn 20

Mae adran 81 o'r Bil yn ymwneud â dileu gofynion cydsynio a thybio cydsyniadau. a) Pa gydsyniadau penodol a gwmpesir gan adran 81(1)(a)? b) O dan adran 81(4) caiff rheoliadau ddarparu eithriadau i'r gofyniad i fodloni'r amodau yn is-adrannau (2) a (3). Beth yw'r eithriadau a pham na ellir eu gosod ar wyneb y Bil?

Rhan a

Er mwyn rhoi Prosiect Seilwaith Arwyddocaol ar waith a'i ddatblygu, fel arfer byddai angen cael cydsyniad ar gyfer sawl mater atodol. Er mwyn rhoi proses gydsynio unedig go iawn ar waith, caiff y Cydsyniad Seilwaith a roddir gan Weinidogion Cymru hefyd roi caniatâd, gan awdurdodi, cymeradwyo, cydsynio, trwyddedu neu ganiatáu'r materion atodol hyn.

Nid oes unrhyw gydsyniadau penodol ar wyneb y Bil gan fod is-adrannau 81(1) (a) a (b) yn caniatáu i orchymyn cydsyniad seilwaith gynnwys unrhyw gydsyniad atodol a roddir gan awdurdod perthnasol ac nad yw wedi'i restru yn rhan 2 o'r Bil.

Mae'r Bil yn mabwysiadu dull amodol, sy'n mynnu bod awdurdod cydsynio perthnasol wedi rhoi caniatâd i'w gydsyniad/trwydded/awdurdodiad gael ei (d)defnyddio o fewn y Cydsyniad Seilwaith. Nodir hyn ar wyneb y Bil yn adrannau 81(2) a (3).

Rhan b

Mae Adran 82(4) yn galluogi Gweinidogion Cymru i nodi, mewn is-ddeddfwriaeth, awdurdodiadau/caniatadau/cydsyniadau na fyddant yn ddarostyngedig i adrannau 81(2) na (3). Mae hyn yn galluogi Gweinidogion Cymru i dybio cydsyniad heb gydsyniad (penodol na mud) yr awdurdod perthnasol.

Bydd y rheoliadau hyn yn destun ymgynghoriad pellach ond cânt, er enghraifft:

- dybio cydsyniad i sefydlu parth diogelwch o amgylch gosodiadau ynni adnewyddadwy o dan adran 95 o Ddeddf Ynni 2004.
- dirymu unrhyw ofyniad o dan Reoliadau Perthi 1997.

Nid yw'r eithriadau ar wyneb y Bil gan y byddant yn destun ymgynghoriad pellach â rhanddeiliaid perthnasol ac y gallai fod angen eu diwygio wrth weithredu'r broses gydsynio.

Cwestiwn 21

Mae adran 82 o'r Bil yn ymwneud â chyhoeddi a'r weithdrefn ar gyfer gorchmynion cydsyniad seilwaith. Mae is-adran (4) yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru osod copi o offeryn statudol, cynllun a datganiad o resymau gerbron y Senedd. Rydym yn nodi bod adran 138(5) o'r Bil yn darparu y bwriedir i'r weithdrefn negyddol fod yn gymwys i unrhyw offeryn sy'n cynnwys rheoliadau nad yw 138(4) yn gymwys iddo. Nid yw offeryn a wneir o dan adran 82 wedi ei restru yn adran 138(4). Ai'r bwriad yw y byddai offeryn o'r fath yn dilyn y weithdrefn penderfyniad negyddol, neu ai gweithdrefn hollol newydd a fwriedir?

Mae is-adran 138(5) o'r Bil yn cymhwyso'r weithdrefn negyddol at unrhyw reoliadau a wneir o dan y Ddeddf nad ydynt wedi'u rhestru yn adran 138(4). Nid yw hyn yn gymwys i orchmynion cydsyniad seilwaith gan nad ydynt yn rheoliadau. Nid yw gorchmynion cydsyniad seilwaith yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol na'r weithdrefn gadarnhaol. Fodd bynnag, os bodlonir y meini prawf yn adran 82 a bod y gorchymyn wedi'i gynnwys mewn offeryn statudol, rhaid iddo gael ei osod gerbron y Senedd ynghyd â'r fersiwn ddiweddaraf o unrhyw gynllun a'r datganiad o resymau dros roi'r gorchymyn.

Cwestiwn 22

A wnewch chi gadarnhau ein dealltwriaeth bod adran 84(4) yn cynnwys pŵer i wneud gorchymyn, ac y bydd y Memorandwm Esboniadol yn cael ei ddiwygio yn unol â hynny ar y cyfle nesaf sydd ar gael.

Mae adran 84(4) yn cynnwys pŵer i wneud gorchmynion ar gyfer gwneud Gorchymyn Cydsyniad Seilwaith (pan fo'n offeryn statudol) o ganlyniad i gywiro gwall mewn dogfen penderfyniad. Diolch ichi am ddwyn y mater hwn i'n sylw. Caiff y Memorandwm Esboniadol ei ddiwygio ar y cyfle nesaf er mwyn adlewyrchu'r pŵer hwn i wneud gorchmynion. Caiff y Memorandwm Esboniadol ei gywiro hefyd er mwyn cynnwys adran 57(1)(a) sy'n cynnwys y pŵer i wneud gorchmynion i wneud gorchymyn sy'n rhoi cydsyniad seilwaith ("gorchymyn cydsyniad seilwaith") pan fo'n offeryn statudol.

Cwestiwn 23

Mewn perthynas ag adran 88 sy'n ymwneud â'r weithdrefn ar gyfer newid a dirymu gorchmynion cydsynio seilwaith, mae'r Memorandwm Esboniadol, wrth ddisgrifio priodoldeb y pŵer dirprwyedig, yn nodi y bydd y gofynion a nodir yn y rheoliadau yn darparu ar gyfer "manyllion sylweddol a fyddai'n feichus wrth ddarllen y Bil". Bydd y rheoliadau yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol. Rhoddir esboniad tebyg am y pŵer i wneud rheoliadau yn adran 128 o'r Bil sy'n ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol. A allwch chi egluro ymhellach beth yw ystyr hyn a pham eich bod o'r farn mai mân fater yw hwn?

Mae'r pŵer yn adran 88 o'r Bil yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau ynglŷn â'r weithdrefn ar gyfer newid a dirymu gorchmynion cydsyniad seilwaith.

Bydd y Rheoliadau yn rhagnodi materion sy'n ymwneud yn benodol â'r broses newid a dirymu, er enghraifft, sut y dylid gwneud cais, pa wybodaeth a dogfennau ategol y mae'n rhaid eu cyflwyno gyda chais, pa ymgynghoriad a gynhelir a manylion y broses gwneud penderfyniadau. Byddai graddau'r gweithdrefnau yn gwneud y Bil yn feichus i'w ddarllen ac ystyrir eu bod yn fân fater gweithdrefnol a thechnegol yn y broses gydsynio ehangach.

Ystyrir bod y weithdrefn negyddol yn briodol ar gyfer yr adran hon, am ei bod yn ymwneud ag elfennau gweithdrefnol o'r broses ar gyfer newid a dirymu cydsyniad seilwaith. Mae'r weithdrefn negyddol ar gyfer y rheoliadau hyn hefyd yn rhoi hyblygrwydd a'r cyfle i ymateb i newidiadau yn amserol er mwyn sicrhau bod y system cydsynio yn cael ei diweddarau'n rheolaidd, er enghraifft, os byddwn yn penderfynu diwygio'r gofynion o ran cyhoeddusrwydd er mwyn ystyried newidiadau mewn technoleg.

Fodd bynnag, bydd y pŵer i wneud rheoliadau yn Adran 128 yn rhoi pwerau pellach i Weinidogion Cymru. Felly, ystyrir ei bod yn briodol i reoliadau a wneir o dan Adran 128 fod yn ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol ddrafft.

Cwestiwn 24

Mae adran 92 yn ymdrin â phryd y bydd datblygiad yn dechrau, at ddibenion y Ddeddf. Mae adran 92(2) yn nodi bod “gweithrediad materol” yn golygu “unrhyw weithrediad ac eithrio gweithrediad o fath a bennir mewn rheoliadau”. Pa weithrediadau na fydd yn weithrediadau materol?

Mae adran 92 states nodi yr ystyrir bod datblygiad yn dechrau ar y diwrnod cynharaf y caiff unrhyw weithrediad perthnasol ei gynnal. Mae is-adran (2) yn ei gwneud yn bosibl i reoliadau nodi'r mathau o weithrediadau nad ydynt yn “weithrediad perthnasol” at ddibenion dechrau datblygiad.

Mae hepgor gweithrediadau penodol o'r diffiniad o weithrediad perthnasol yn rhoi eglurder. Er enghraifft, rhagwelir y bydd y rheoliadau yn nodi na fydd gwaith samplu pridd na dŵr yn gyfystyr â gweithrediad perthnasol ar ei ben ei hun ac, felly, nid ystyrir ei fod yn dechrau datblygiad at ddibenion hyd gorchymyn cydsyniad seilwaith.

Cwestiwn 25

Mae adran 115 yn ymdrin â chyfyngiadau ar y pŵer i roi hysbysiad stop dros dro. Pa weithgareddau na fydd hysbysiad stop dros dro o dan adran 115(1) yn eu gwahardd?

Prif ddiben cyfyngu ar y defnydd o hysbysiadau stop dros dro yw sicrhau nad effeithir ar hawliau penodol a all fod gan unigolyn neu pan fyddai i ddyroddi hysbysiad o'r fath oblygiadau negyddol eraill, er enghraifft i iechyd a diogelwch neu ddiogelwch cenedlaethol.

Mae'r pŵer hwn yn adlewyrchu adran 171F(1)(b) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 ac efallai y cyflwynir cyfyngiadau penodol yn system gynllunio ehangach a fyddai hefyd yn berthnasol i geisiadau am gydsyniad seilwaith. Felly, mae hyn yn rhoi hyblygrwydd i gysoni â'r system gynllunio ehangach, lle y bo'n berthnasol.

Cwestiwn 26

Mae adran 121 yn ymdrin â ffioedd am gyflawni swyddogaethau a gwasanaethau cydsyniad seilwaith. a) O dan adran 121, pa awdurdodau cyhoeddus fydd yn cael codi ffioedd? b) O dan adran 121(5) gellir rhoi swyddogaethau i unrhyw berson drwy reoliadau. Beth yw'r swyddogaethau ac i bwy y cânt eu rhoi?

Rhan a

Mae'r Bil hwn yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau mewn perthynas â chodi ffioedd gan awdurdod cyhoeddus penodedig am gyflawni swyddogaethau mewn perthynas â chydysyniad seilwaith. Er mwyn creu cyfundrefn codi ffioedd sy'n syml a thryloyw, rhagwelir y bydd ffioedd yn gyfuniad o gyfraddau sefydlog ac amrywiadwy. Gall costau amrywio yn ôl maint, graddfa a lleoliad datblygiad arfaethedig a gall ffactorau eraill megis chwyddiant effeithio ar gostau. Mae'r ffaith bod cyfradd amrywiadwy i'r chael o fewn y broses yn rhoi hyblygrwydd o'r fath.

Rwyf eisoes wedi nodi, yn sesiwn y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith ar 6 Gorffennaf, fy mod yn awyddus i weld ffioedd yn cael eu codi ar sail adennill costau. Bydd y pŵer hwn yn fy ngalluogi i wneud hyn drwy ganiatáu i gyrff cyhoeddus godi ffioedd.

Rhagwelaf mai'r awdurdodau cyhoeddus a nodir gan reoliadau yw:

- Gweinidogion Cymru;
- Awdurdodau Cynllunio Lleol, Cyfoeth Naturiol Cymru;
- Ymgylgoreion Statudol penodol

Rhan b

Yr awdurdodau cyhoeddus y caniateir iddynt godi ffioedd mewn perthynas â gorchmynion cydsyniad seilwaith yw'r cyrff y gellir rhoi swyddogaethau iddynt hefyd. Serch hynny, nid yw'r ffaith bod corff cyhoeddus yn cyflawni swyddogaeth neu'n darparu gwasanaeth fel rhan o'r Bil o reidrwydd yn golygu y gellir codi ffi. Rhaid i ffioedd a godir fod yn rhesymol ac yn briodol.

Gweinidogion Cymru

Bydd yn ofynnol i Weinidogion Cymru, neu'r rhai a benodir ar eu rhan (megis PEDW), gyflawni'r swyddogaethau canlynol mewn perthynas â chais am gydsyniad seilwaith:

- Darparu gwasanaethau cyn ymgeisio (os gofynnir amdanynt);
- Ymateb i ffurflen hysbysu cyn ymgeisio;
- Dilysu cais ar ôl iddo gael ei gyflwyno;

- Bodloni unrhyw ofynion perthnasol o ran cyhoeddusrwydd a hysbysu;
- Ystyried amrywiadau i gais (os bydd ceisydd yn gofyn amdanynt);
- Archwilio cais;
- Penderfynu ar gais.

Gallai fod yn ofynnol i Weinidogion Cymru gyflawni swyddogaethau tebyg pan ofynnir am ddiwygiad i orchymyn cydsyniad seilwaith ar ôl i gydsyniad gael ei roi, yn ogystal â swyddogaethau sy'n ymwneud â dirymu gorchymyn cydsyniad seilwaith. Ein bwriad yw y bydd Gweinidogion Cymru yn codi ffi am brosesu gorchymyn cydsyniad seilwaith a phenderfyniad arno.

Awdurdodau Cynllunio Lleol

Bydd yn ofynnol i awdurdodau cynllunio lleol ("ACLI") gyflawni'r swyddogaethau canlynol mewn perthynas â chais am gydsyniad seilwaith:

- Darparu gwasanaethau cyn ymgeisio (os gofynnir amdanynt);
- Cyflwyno adroddiad ar yr effaith leol;
- Bod yn bresennol yn ystod yr archwiliad (lle y bo'n berthnasol).

Cyfoeth Naturiol Cymru

Bydd yn ofynnol i Cyfoeth Naturiol Cymru gyflawni'r swyddogaethau canlynol mewn perthynas â chais am gydsyniad seilwaith sy'n cynnwys darpariaeth ar gyfer trwydded forol dybiedig:

- Cyflwyno adroddiad effaith ar y môr (MIR)
- Bod yn bresennol yn ystod yr archwiliad (lle y bo'n berthnasol).

Ymgylgoreion statudol

Bydd yn ofynnol i ymgylgoreion statudol gyflawni'r swyddogaethau canlynol mewn perthynas â chais am gydsyniad seilwaith:

- Ymateb i ymgynghoriadau ar ffurf ymateb o sylwedd;
- Bod yn bresennol yn ystod yr archwiliad (lle y bo'n berthnasol).

O ran rhoi swyddogaethau i ymgylgoreion statudol, efallai eich bod yn ymwybodol fy mod wedi ceisio cydsyniad Gweinidog y Goron i'r darpariaethau hyn fod yn gymwys i ymgylgoreion statudol penodol. Mewn gohebiaeth â Chadeirydd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith ym mis Mehefin 2023, yr anfonwyd copi ohoni i Gadeirydd y Pwyllgor hwn, atodais fy llythyr at yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ffyniant Bro, Tai a Chymunedau yn ceisio'r cydsyniadau hynny. Mae trafodaethau rhwng swyddogion ynghylch y mater hwn yn dal i fynd rhagddynt.

Cwestiwn 27

A wnewch chi gadarnhau ein dealltwriaeth bod adran 127(3) yn cynnwys pŵer i wneud cyfarwyddydau, ac y bydd y Memorandwm Esboniadol yn cael ei ddiwygio yn unol â hynny ar y cyfle nesaf sydd ar gael.

Darperir y pŵer i wneud cyfarwyddydau sy'n ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau cyhoeddus ymgymryd ag unrhyw faterion perthnasol mewn perthynas â cheisiadau am gydsyniad seilwaith a gyflwynir i Weinidogion Cymru, o dan Adran 127(1). Mae adran 127(3) yn egluro sut y caiff cyfarwyddydau o'r fath eu rhoi. Nodwn fod gwall yn y tabl o is-ddeddfwriaeth sy'n awgrymu bod adran 127(3) yn cynnwys pŵer i wneud rheoliadau. Mae hyn yn anghywir ac, felly, byddwn yn diwygio'r Memorandwm Esboniadol ar y cyfle nesaf.

Cwestiwn 28

Mae adran 128 yn darparu pŵer gwneud rheoliadau i Weinidogion Cymru a fydd yn eu galluogi i gyfarwyddo nad yw gofynion o dan y Ddeddf yn gymwys mewn achosion a bennir yn y cyfarwyddyd. Bydd y rheoliadau'n ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol ddrafft. Mae'r Memorandwm Esboniadol, wrth gyfiawnhau'r weithdrefn, yn nodi y bydd "is-ddeddfwriaeth yn cyfyngu'r pŵer hwn". a) Pam fod y pŵer hwn yn briodol ac yn angenrheidiol? b) Sut bydd is-ddeddfwriaeth yn cael ei defnyddio i gyfyngu ar y pŵer?

Rhan a

Bwriedir i'r broses gydsynio a gyflwynir gan y Bil fod yn siop un stop ar gyfer cydsynio seilwaith yng Nghymru. Defnyddir un broses ar gyfer amrywiaeth eang o ddatblygiadau seilwaith ac mewn amrywiaeth eang o amgylchiadau gwahanol.

Bwriedir i'r broses fod yn rhagnodol. Er enghraifft, bydd is-ddeddfwriaeth yn rhagnodi'n fanwl sut mae'n rhaid i ymgynghoriadau gael eu cynnal neu sut y bydd yr awdurdod archwilio yn hysbysu partïon â buddiant ar ôl cael cais dilys.

Wrth fod yn rhagnodol, cydnabyddir y gallai deddfwriaeth ei gwneud yn ofynnol i bartïon fodloni gofynion a allai fod yn ormodol o dan rai amgylchiadau cyfyngedig. Nod y Bil yw sicrhau proses archwilio dryloyw a theg sydd hefyd yn effeithlon ac yn amserol. Er mwyn parhau i gyflymu'r broses gydsynio, mae gan Weinidogion Cymru y pŵer i hepgor gofynion gweithdrefnol penodol ond dim ond os byddant o'r farn na fyddai hynny yn amharu ar degwch gweithdrefnol.

Nodir isod enghreifftiau o amgylchiadau lle y gellir ystyried anwybyddu gofynion.

Er enghraifft, bydd is-ddeddfwriaeth yn nodi gofynion o ran cyhoeddusrwydd. Yn achos llwybr llinol, megis rheilffordd neu ffordd newydd, gallai hyn gynnwys sawl hysbysiad. Fodd bynnag, os bydd angen rhoi cyhoeddusrwydd ychwanegol i fân

ddiwygiad i'r cynllun, mae'n bosibl na fydd Gweinidogion Cymru yn gweld unrhyw reswm dros roi cyhoeddusrwydd i'r diwygiad hwn yn yr un ffordd.

Enghraifft arall yw pan fydd is-ddeddfwriaeth yn nodi gofynion y bydd yn rhaid i geisydd eu bodloni yn ystod yr ymgynghoriad cyn ymgeisio. Os bydd y rheoliad yn gofyn am gynnal digwyddiadau cyhoeddus er mwyn ymgynghori ar ddatblygiad arfaethedig, gallai fod achosion lle na fydd hyn yn ffisegol bosibl, er enghraifft yn ystod pandemig.

Enghraifft derfynol yw pan fydd is-ddeddfwriaeth yn pennu gofynion ymgynghori sy'n gysylltiedig â chywiro gwallau mewn penderfyniad. Yn dibynnu ar natur y cywiriad, gallai fod yn briodol hepgor rhai gofynion ymgynghori.

Mewn achosion o'r fath, byddai'n ddefnyddiol ac yn gymesur i Weinidogion Cymru arfer pŵer sy'n eu galluogi i hepgor gofyniad neu ofynion gweithdrefnol a nodir yn y Bil neu mewn rheoliadau. Er mwyn sicrhau tryloywder, pan gaiff gofynion eu hepgor, byddai'n bwysig bod y rhesymau dros hepgor y gofynion hynny yn cael eu cyhoeddi.

Rheoliadau i gyfyngu ar y pŵer hwn

Oherwydd natur y pŵer hwn, bwriedir cyfyngu ar ei gwmpas drwy is-ddeddfwriaeth y mae'n rhaid iddi nodi'r gofynion y gellir eu datgymhwysu drwy gyfarwyddyd.

Ar yr adeg hon, rhagwelir y bydd y pŵer hwn wedi'i gyfyngu i weithdrefnau cyn ymgeisio, i rai gweithdrefnau gwneud cais a'r weithdrefn ar gyfer cywiro gwallau mewn cydsyniad neu newid neu ddirymu cydsyniad seilwaith.

Ni fwriedir i'r is-ddeddfwriaeth, o dan unrhyw amgylchiadau, ei gwneud yn bosibl i gyfarwyddyd gael ei roi i ddatgymhwysu gofynion sy'n diogelu hawliau neu'n sicrhau na chyflawnir unrhyw droseddau, megis gweithdrefnau sy'n ymwneud â phrynu gorfodol.

Bydd rheoliadau hefyd yn gosod dyletswydd ar Weinidogion Cymru i gyhoeddi unrhyw gyfarwyddyd sy'n hepgor gofyniad a nodi'r rhesymau dros ei hepgor.